ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖՐԵՍԻ

ԱԿՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մեհեմիէ 20 դուրուշտան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻՉԻՆ

Պիր տարեկան . . . . 180 գրշ.
Կէս տարուայ . . . . 90 »
Եռ տարուայ . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ

Բոլորովին իրարու ետեւ ամսական

Պիր տարեկան . . . . 220 գրշ.
Կէս տարուայ . . . . 110 »

30 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր ամսոյ իլանը

1 վէ 2 վէ Շինէի սահիֆէյէ . 5 գրշ.
Գիւնէին սահիֆէյէ . . . 2 »

ԻՒԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսմուրու մարբութիւնէյէ այիտ.

2 վէ Շիւնէիւ սահիֆէյէրէ . 6 գրշ.
Շիւնէին սահիֆէյէ . . . 4 »

Զիյատէ միստէթ իլան իլանաթա այրը բաղարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտէր մէճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իստէ օլունմայաճագ։

30 Բարա

ՄԷՎԼԱՆԱ ԲՈԼԻՍԹԻՆԷ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԻԼԻՆԷ ՎԷ ՍԱԽԻԼԷՆԻՆ ՀԱՄԻ ԵՎ ԵՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

Հարէմանէ վէ մանթպասը, Սթամպօլոյ Պապը Ալի ճատտէնինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քաֆֆէյի վէ տուտ հազրլնտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճէլէբեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

Անթանէ 2 Փետրուար

ԿԻՒՆԼԻՒՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

Թարիխ ղազէթասը Մարսրատան Կիւնլիւրէ հաբերատա Մարսէյլիոնտան Ինկիլիզերա հիւքիւմէթինէ պիր միւտաֆէյի միսէլա Թէլլիֆ իթտիյինի եւզրը իսէ տէ, Լոնտրանըն տիկէր պիր ճիրաղէ ղազէթաղը պու հավատսի թէքզիպ իտէօրլարդ։

—

Ինկիլիզբանդն Լեմբրայր մէճլիսինտէ, գրաֆիցանն Նորթ գրաֆ թէվ-էն թանդիմ օլունաճագ թէք չէրիսի նամէ մուզաքէրէսի Ճանանտա խարիտէ նազարը լօրտ Կրանվիլ Մարսը հագրունա պէր վէճհը աֆի սեօյլէմիշ տիր։

«Պէր գաբը Շահանէնին հագրուզրը խարտիվրն մէվգիինի, է. հալիէնն հոբրիյէթէրինի վէ մուգավէմէթը չէր վէրիյէր։ Իպգա վէ մուհաֆազա իմմէք իսթէյօրզ։ Զանընմզրա կէօրէ, Տէվլէթլէր վէ թիւրքիա վէ Ֆրանսա տախի անը էֆքեարտա աշրլար։ պու հարատ մէմուզ իտէրիզ քի, էրթանընն միւթէմէլէֆ գազիտէլէրօրը պու պապատ իթթիֆագ իտինէ, գուվվէթ իսթիմանէտ հաճէթ գալմազ»։

—

Զաթը Շահանէյէ Ալէքսանիա իմբէրատօրու Թարաֆընտան ճէնտա իտիրէն էկի նէտ նիշանընը թագտիմէ մէմուր օլան հէյէթը մահսուսէ կէլէճէք ճումատա կիւնիւ Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։

Էրթէսի կիւնիւ Մապէյնտ հէեէթը մէզքիւրէյէ պիր զիյաֆէթ քէշիտ պույրուլաճաղը կիպի, բազար ագշամըսը տախի Ալէքսանիա սէֆթէթանէսինտ շէնիքլէր իճրա իտիլէճէք, վէ անտէն սօնրա պազը վիւքէլի ֆիիամ վէ միշիրանը ազամ հազարաթը թարաֆընտան տախի զիյաֆէթլէր իթա գըլընաճագ տըր։

Հէյէթը սէֆարէթը մէզքիւրէյի գապուլ իշին Հարպիյէ նէզարէթինտ տախի թէտարիքատա պուլընըմագտա իմի։

—

Մէմալիքը Շահանէտ պուլունան գօնսօլոսլար իլէ սախր մէմուրինը էճնէպիյէ հագգընտա իճրա իտիլէճէք ուսուլը թէշրիֆաթիյէ տիր մուգատէմա ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն թասթիր օլունան թահրիրաթը ումումիյէյէ ճէվապէն տուէլը էճնէպիյէ թարաֆընտան եազըլան թագրիրէ ճէվապ օլմագ իւզրէ ջէնտ կիւն ապտէմ խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան եազըլան թահրիրաթ հագգընտա իճրա միւզաքէրէ իշին սիֆիրա կէչէն բէնչէնպիհ կիւնիւ իճթիմա իյէմիշլեր տիր։

—

Մէսէլէ որ Վէյն նամ վիէննա կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ալսթրիա հիւքիւմէթի՝ էրբաբ վէ Տալմացիա իսթանընտան տօլայը Գարատաղըն իթթիխազ իթտիկի թավր ու հարէքէթ հագգընտա տէվլէթլէրէ պիր նօթա կէօնտէրմէք նիյէթինտէ պուլունույօր։ Ալսթրիա զապթանը ասքէրիյէտինին բարբարօրլարընա կէօրէ, Գարատաղ ասքէր իսլամ իրմէտիքճէ իսլանը մէզքիւր թէսքին իտիլէմէյէճէք տիր։ Տիկէր թարաֆտան, Գարատաղ մէճլիսի վիքէլլսը՝ Պօսնա վէ Հերսէք իշին պիր մուխթարիյէթ թալեպ իմմէք իւզրէ Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ վէ Իթալիան հիւքիւմէթլէրինէ միւրաճաաթ իմմէք նիյէթինտէ տիր։

—

Զէթինեէտէն այլնան պիր խապէրէ կէօրէ, Գարատաղ բրէնսի այէհինտէ պիր սուի գաստ վուգու պուլուպ Միքայէլ Թէօտորովիչնամ ասի սէրքէրտէսի՝ Եսպսիվար օլան բրէնս Նիգօլանըն իւզէրինէ ալժէչ իմմէք տիր։ Գուրչուն բաաթ կէլմէմիշ վէ գաթիլ ալաղ ու կիրիֆթ օլունմուշ տըր։

Վիէննա կազէթալարընտան ալի, րի իսե Ռուսու սուի գատտ հավատսինի թէքզիպ իտէօր։

—

Թարին Հերսէք մուխթիրինին գաֆէլ օլունտուղը Ամ. Հավա թէլէկրաֆ շիրքէթի թարաֆընտան խապէր վերիլմիշ իսէ տէ, տիւնքի Լէմբէրկ ալտընը մալիմաթը մախսուստան իսթինատէն, պու հավատսինի պիէսա օլտուղունու վէ մուխբիրը մէզքիւրքէ ֆէան ԱՀԼ նամա սաղ սէլիմ պուլունտուղանը պէտեան իտէօր։

—

Բէթէբսպուրկ իմբէրատօրլուգ իմբէնսէ պաղը պուլունան Շեռութկարթ շեռիրինտէ խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, Ռուսիա իմբէրատօրը իլէ մահեէմինի թէշեքքիրմէք իշին նիհիլիսթլէրդ սարայա մախսուս օրան քէօմիրլէրէ տինամիթ բարչալարը գարըշտըրմահա մուվաֆֆէգ օլտուգլարընտան, Զար պաշտան պէօյլէ սարայտա օտուրանտան պազգա պիր չէյ եազմամահա էմր վերմիշ տիր։

—

Գալբիթատան թայմա պէր վէճհի աֆի եազըլմըշ տըր։

«Գանտահարտա չուու պուլան պիր հավատսէ կէօրէ, Ռուսիար Մերվ շէհրինի արմշլար ալտընտան մեսատա խապէր վերիրտիկինէ կէօրէ, Պուխարա խանը վէճհաթ իտուպ, Ռուս զապթանը մումանիյէհին հիւքիւմէթինի գապզէի զապթանընա կէչիրմիշլեր տիր։»

—

Պուլկարիսթան բրէնսի՝ պիր եավէր իլէ Ռուսիա իմբէրատօրընա պիր նամէի մախսուս կէօնտէրիպ, Պուլկարիսթան ավալինէ տարր մալիսմաթ վերմիշ օլտուղունտան, Զար տախի բրէնսէ պիր գրթա ճէվապանամէ կէօնտէրիպ, մուախարէն բրէնս թարաֆընտան նէյր օլունան գարարնամէլերի թասվիպ, վէ Սօֆիատա մուգիմ ժէներալ գօնսօլոսընա՝ բրէնսէ մուավէնէթ իմմէք իւզրէ թալեպաթ վերտիկինի պէտեան իլէմիշ տիր։

Սօֆիատաքի Ռուսիա ժէնէրալ գօնսօլոսը Մ. Հիթրօվօ թէպտիլ օլունաճագ իմի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիյարպէքիր ինկիլիզ գօնսօլոսը օլուպ, պիր վագթտան պէրու Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան վէ Սագըզ վէ Իզմիր վէ մահալը սարիէտէ մուխթէլիֆ մէմուրիյէթլէրէ իսթիխսամ օլունան Մաժօր Թրօթթը գարիպէն մահալը մէմուրիյէթի օլան Տիյարպէքիրէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

—Ցիւնքի կիւն Ինկիլիզ սէֆիրի Լօրտ Տիֆրին Պապը Ալէքսի պիլ ազիմէ Պաշ վէքիլ վէ խարիճիյէ նազարը բաշալար հազարաթը իլէ միւզագաթ իյէմիշ տիր։

—Դօսօվա վիլայէթի տախիլինտէ քեային թաշլըճա սանճաղընտան զախիրէ իսրաճը մէն իտիլտիյի ըէսմէն իլան օլունմուշ տըր։

—Ինկիլթերրատա վագը նիւգասլա կիթմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէն ըէյս նամ Ինկիլիզ վագրը՝ Ալիսթէֆանօզ սուլարընտա մաքինասը սագաթլանտըղընտան, եօլունա տէվամ իտէմէմիշ տիր։

—Եալբվա ճիվարընտա պաղը էշգրեա պիր տէլիրմէն տուվարընը տէլիպ իշերի կիրերէք, տէլիրմէնլերին պաշլարընա ուն չուվալարընը կէչիրէրէք գըսգըվրագ պաղլամըշլար վէ օրատա պուլուտուգլարը ուն իլէ պիր մրգտար ազչէրի ղասպ իլէմիշլեր տիր։

—Պաթումտան իսլամ մուհաճիրիյնի ալմագ իւզրէ չէհրը մէզքիւրէ կիթմիշ օլան վաքըրլար պօշ օլարագ ավտէթ իթմիշլեր տիր։ Պունուն սէպէպի՝ Բուսիա մէմուրլարընը իսլամլարը պիր թագըմ վատարիլէ հիճրէթտէն Ֆէրազաճ ինթիրմէլերի իմի։

—Օտեսատա Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ պուլունան Զէրֆուտ նամ Ռուս բօսթա վաբօրու Ակհօլու—Պուրկազը իլէ Գարատաղուն նամ մահալ արասընտա թաշա օրթաղրնա պիր ատաթ գարֆընտաղ քեամիլէն զարգ օլմուշ, վէ գարատան վէ թահիճլերի վէ եօլճուլար գուրթարըլմըշլար իսէ տէ, անպարրատա պուլունան եիւզ գատտը սըրը թէլէֆ օլմուշ տըր։

—Թալա նամ պէյրիք վաբօրու մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ տիւնագամ Ֆէտենիզ միլիթէրլէճինէն լիմանըմըզդան հարէքէթ իյէմիշ տիր։

—Մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ եէմէնէ իզամ պուրուլան եավէրանը հագրէթը բատիշահիէն պին պաշը Սարիմ պէյէ իւշինճիրիթպէ պիր գրթա Մէհիտի նիշանը իհսան պուրուլմուշ տըր։

—Բէլ Մեկ ֆէրի նամ ինկիլիզ կազէթասընըն մէմուրը Շահանէնէ տուխուլի Թահրը մէմնուրիյէթէ այնմըշ տըր։

—Պէյշէն կիւնէր վուգու պուլան ֆոնտրմունալարտա կիրիտտէ լենկերէնտագ օլան եէլքէն սէֆիրլերինտէն 5—6 պաեմի գարատա վուրարագ բարա բաշա օրուշ վէ պիր թաֆէ տախի պօղուլմըշտըր։

—Գասթամունիտէ լուսվԱշնճի կէճէսի զեյզէլ վուգու պուրարագ պիր իքի սանիյէ տէվամ իմմիշ իսէ տէ, պիր կէօնա խասարաթը մուճիպ օլմադը տըր։

—Սամսունտան եազըլըղընա կէօրէ, Պաֆրա գաղասընըն Լէնկերլի գարիյէսինտէն իքի Ռուս գարտաշլար՝ տիկեր պիր Ռուս իլէ պէրտարէր Գարաքէյ էհալիսինտէն պիր Ռուսը գըզդը կէճէլէյին ճէպրէն խանէսինտէն գաղրըմըշ վէ բէտերինի տախի թէլէֆ իմմիշլեր իսէ տէ, մէզքուրէնին բէտերի թէլէֆ օլմադտան էվվէլ մէրգումանտան պիրինի գուրշուն իլէ թէլէֆ իյէմիշ օլմաղա, տիկեր իքինա տախի մէզպուրէ գըզը վէճրուպ էօլտիրմիշլեր իսէ տէ, մուախարէն իւզերլերինէ սէվգ օլունան պիր մրգտար զապթիյէլեր թարաֆընտան տէրտեսթ օլունմուշլար տըր։

Սամսօնա թապի Տէրէլեր գարիյէսի էհալիսինտէն իքի իսլամ չիֆթ սիւրերլեր իքէն մուխթէլիֆ իւլ էճնաս պիր մրգտար ալմուն պուլմուշ օլտուգլարընտան, հիւքիւմէթը մահալլիյէ թարաֆընտան իճրաի թագիգաթ օլունմագտա իմի։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ամ. Հավա

Գահիրէ 9 փետր.

Էվրօբանըն Մըսըրտաքի մալիյէ գօնթրոլընը եէնի հէեէթը նուզզար բրօկրամընտա մէզքիւր պուլունուղու թարդ ու սուրէթ իւզէրինէ ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ մալիյէ միֆէթթիշլերի բրօթէսթօ իյէմիշլեր տիր։

Լօնտրա 9 փետր.

Թայմ կազէթասընըն Գահիրէտէն ալըպ նէյր իյէտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մէճլիսը նուզզար՝ ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ մալիյէ միֆէթթիշլերինին բրօթէսթօնամէսինէ ճէվապ վերմիշ տիր։

Մէզքիւր ճէվապնամէտէ, Մըսըրըն թէրագգրէսթը տախիլիսինէ միֆէթթիշլերինին վասֆ թասրլա միստախէլէ իմմէկէ Ֆրանսա վէ ինկիլթերրա տէվլէթլերինին հիչ պիր վէճհլէ հագգլարը օլմատըգը պէեան օլունմուշ տըր։

(Պու սապահ կէլէնէ՝ Եղեկիէլոֆչը)

Սօֆիա 13 փետր.

Բրէնս Ալէքսանտր՝ Մէճլիսի էմարէթէ (գօնսէյլ տ'էթա) պիր իսլամ՝ ազա տախի թարին իմմիշ օլտուղունտան, Պուլկարիսթանը մահալը միլիթէլիֆէսինէ իսլամ հէյէթը մէպուսէլէր կէլէրէք բրէնսէ պէեանը թէլէգրաֆիր իմմիշլեր տիր։

Վիէննա 13 փետր.

Հէրբէքտէն կէլէն սօն թէլէկրաֆլարա կէօրէ, սախիէր երինէ պիր չօգ մահալլերտէ մաղլուպ վէ միւզմէհիլ օլմուշլար տըր։ սախիէր միյանընտա իսթիլաֆը էֆֆարպ պուլունտըղընտան, զանն օլունտըղընա կէօրէ, մէմէկէթի եազընտա քէսպը ասայիշ վէ սիւքիւնէթ իտէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կիլիկիա կաթողիկոսըղը մէսէլէսինին հիւքիւմէթէ թէտգիգի իշին մէճլիսի խասը վիքէլա պու տէֆա 7 ազատէն իպարէթ պիր զօմիսիօնը մախսուս թէշքիլինէ վէ գօմիսիօնը մէզքիւրտէ միլլէթ թարաֆընտան եալընըզ պիր ազա պուլունմասընա գարար վերմիշ տիր։

Կիլիկիա կաթողիկոսլուղը մէսէլէսինին հիւքիւմէթէ թէտգիգի իշին մէճլիսի խասը վիքէլա պու տէֆա 7 ազատէն իպարէթ պիր զօմիսիօնը մախսուս թէշքիլինէ վէ գօմիսիօնը մէզքիւրտէ միլլէթ թարաֆընտան եալընըզ պիր ազա պուլունմասընա գարար վերմիշ տիր։

Իշիթմիկիմիզ կէօրէ, վարչական խորհուրդ իշպու գարարը ալիսի Միլլէթ մէճլիսի ումումիսինէ թէպլիղ իտէճէք, վէ միլլէթ թարաֆընտան զիքր օլունան գօմիսիօնա թային օլունաճագ ազանը մէճլիսի ումումի թարաֆընտան թային օլունմասընը թէքլիֆ իտէճէք իմի։

Պու միւնասէպէթլէ չունու տախի պէեանէ միւսարէաթ իտէրիզ քի, պու վէ սահր պունուն կիպի գարը մէսէլէլերինէ տօրալը վարչական խորհուրդ՝ միլլէթ մէճլիսի ումումիսինի, իճթիմաէ տավէթ իմմէկէ քէնտիսինին հագգ ու սէլահիյէթի օլմատըղընը նազարը տիգգաթա ալարագ, իճթիմաը մէզքիւրը պիրիքտէ գարարլաշտըրմագ իշինէ մէճլիսի ումումիյինին Մայր Դիւանը իլէ միւզաքէրէտէ պուլունմագտա իմի։

—

Իզմիր վէ հէվալիսինտէ միթէմէզքին էրմէնի Գաթողիքէրինին եճօմասրը սախրէ միսիլու պուանէ տէկին մէրհասալարը օլմաղ, հուգուգ ու մուաֆիյաթը միլլիյէտէն մահրում օլտուգլարընտան, ումուր ու մէսալիհի ատիյէրինիլաթին գանէրիրասը մարիֆէթիլէ բույէթ ու թէսվիյէտ մէճլիսի օլմուշ վէ պու եիւզտէն սրֆաթը միլլիյէտլերինի բէյ տէր բէյ զապտ իմմէքտէ պուլունմուշ օլտուգլարը ճիհէթլէ, պու ուղղուսուզլուղընը էօնիւ ալընմագ իւզրէ պունտան ագտէմ սարքը իգտամաթ օլունմուշ իսէ տէ, վազգուա կէլէն պազը իսթիլաֆաթ պունա մանի օլմուշ տըր։

Պու տէֆա Գերերջ. կաթողիկոս վէ Բաթրիգ բիւմպէթլու Ազարեան էֆէնտի հագրէթլերի եէնիտէն իշէ թէշէպպիւս իտէրէք, մէսէլէնին գըսմը միլլիսինճէ մուվաֆֆագիյէթ հոսուլէ կէմիր միր։ Շեօյլէ քի, իզմիր էրմէնի գաթողիքէրինին իսթիտալարընա այլան պիր ինկիլիզ գատընընը՝ մէզքիւր ընկերութիւնը հագգընտա իճրաի թէշէբբիսաթտա պուլունուշը քէնտիսի իշին պէօյլէ պիր չէրէֆ օլտուղու կիպի, Պըրուսա գատընարը իշին տէ մուճիպի մահճուպիէթէ պիր քէֆիյէթ օլտուղունտան, ումարըզ բի, պունտան պէօյլէ չու գայտ սըզլըգարընը պէրթարաֆ իտէրէք, Պրուսա գատընարը իգթիտարարընա կէօրէ, Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնա մուավէնէթ միւսարէաթ իտէրէք։

Մուսթաֆէյէ Մատամ Լօնկուօրթ Պրուսատաքի Ազգատասիրաց ընկերութիւնա պու տէֆա 3 լիրա իհսան իթտիկի կիպի, պունտան էվվէլ տէ պու միսիլլու իանէլէրտէ պուլունմուշ վէ պունտան պէօյլէ պուլունաճաղընա տախի իւմիտ վերմիշ տիր։

Պու գատընը Ինկիլթերրա սէֆարէթխանէսի պաշ թէրճէմանը Սըր Սանտիսընը հէմշիրէսի օլուպ, գօճասը պիր վագթի Պէլկրատտա Ինկիլիզ ժէնէրալ գօնսօլոսըղը մէմուրիյէթինտէ պուլունմուշ վէ ախիրէն վէճհաթ իթմիշ տիր։

—

Պրուսատան եազըլըղընա կէօրէ, Ինկիլիզլի Մատամ Լօնկուօրթ շէհրը մէզքիւր միլլէթիմիզ մէքթէպիրի զիյարէթ իտէրէք, չակիրտանը իմմահան իթմիշ վէ լիսանը Ֆրանսէվիտտ իթտիբէրի թէրգագրէսթատան տօլայը պէեանը մէմնունիյէթ իլէմիշ տիր։

Քէզալիք մումաիլէյհա գատընը դըզլար մէքթէպիրի տէ զիյարէթ իտէրէք, իլմ ու ֆիւնունա տաիր սիւվալլեր էյրատ իթտիբտէն սօնրա, Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնը բիւեանգօսը իշին հէտիյէլեր կէօնտէրմէլերինի գըզ շակիրտանա նասիհաթ իթմիշ, վէ գուլմէթը ճէհալէթտէ պուլունան գըզգարնտաշլարընա թահսիլի մէարիֆ իթտիրէճէք օլան մէզքիւր ընկերութիւնա մուավէնէթ իմմէք ատէթա ֆէրիզէի զիմմէթլերի օլտուղունու մէրգուման շակիրտանա իլավէթէն պէեան իմմիշ տիր։

Տօղրուսու Պրուսատաքի Էրմէնի գատընարը Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնը հագգընտա ֆիւթուրզդ վէ պիգատ պուլունտուգլարը հայտէ, էճնէպի օլան պիր Ինկիլիզ գատընընը՝ մէզքիւր ընկերութիւն հագգընտա իճրաի թէշէբբիսաթտա պուլունուշը քէնտիսի իշին պէօյլէ պիր չէրէֆ օլտուղու կիպի, Պըրուսա գատընարը իշին տէ մուճիպի մահճուպիէթէ պիր քէֆիյէթ օլտուղունտան, ումարըզ բի, պունտան պէօյլէ չու գայտ սըզլըգարընը պէրթարաֆ իտէրէք, Պրուսա գատընարը իգթիտարարընա կէօրէ, Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնա մուավէնէթ միւսարէաթ իտէրէք։

Մուսթաֆէյէ Մատամ Լօնկուօրթ Պրուսատաքի Ազգատասիրաց ընկերութիւնա պու տէֆա 3 լիրա իհսան իթտիկի կիպի, պունտան էվվէլ տէ պու միսիլլու իանէլէրտէ պուլունմուշ վէ պունտան պէօյլէ պուլունաճաղընա տախի իւմիտ վերմիշ տիր։

Պու գատընը Ինկիլթերրա սէֆարէթխանէսի պաշ թէրճէմանը Սըր Սանտիսընը հէմշիրէսի օլուպ, գօճասը պիր վագթի Պէլկրատտա Ինկիլիզ ժէնէրալ գօնսօլոսըղը մէմուրիյէթինտէ պուլունմուշ վէ ախիրէն վէճհաթ իթմիշ տիր։

—

Էվվէլճէ իլան իթտիկիմիզ վէճհիլէ, Միացեալ ընկերութիւնա իանէթէն պէօյիւք բէրհիդին Նըսֆընտա (Միջինը) ինկիլթերրա սէֆիրի լորտ Տիւֆրինին թահսիրը հիմայէնտէ վէրիլէճէք պալօնը թէրթիպաթ գօմիսիօնը՝ պիրինճի տէֆա օլարագ տիւն ապագաս Գալաթատա Օսմանը պանգասընա ագաը իճթիմաէ մէմուր տիր։

Գօմիսիօնը մէզքիւր սթիտէքի զէվվէքը միւթէպէրէտէն միւրէթթէպ տիր։

Մէն.

Ազարեան Յովսէփ, Գանճապետ
Ապտուլլահ Վիչէն
Ազէքսանդր Մէրճէմ Գուլի Քարտուղար.
Գաֆաֆեան Յովսէփ
Գիրիգօրյան Է.
Եսայեան Տիգրան
Զարիֆի Լէոնիտաս
Էսայեան Յովհաննէս
Թաշճեան Սարգիս
Լիմաեան Լէոն
Լը Շրվալիէ Լուի
Լքֆֆեան Հանէյ
Թումարեան Կարապետ
Կիւլպենկեան Սերովբէ
Կիւմիշկերտան Գրիգոր
Հաճեան Ընտոն
Հալաճեան Բարսեղ
Հարէնց Աւետիս
Մանուկեան Ալեքսէքրիմ
Վահէ. Մավրոյեանի Տօքթոր
Մեծ. Մոմճեան Մրքայէլ
Յակոբեան Միքայէլ
Պերսեսեան Ներսես
Շաչեան Պողոս
Ոնճեան Աբրիկ
Ուաէյս Մ.
Ոսկան Եռուանդ
Ուրթէյքր Է.
Վահէ. Սերվիչէն
Մեծ. Սրվանճեան Կարապետ
Սմայլի Ֆ. Վ.
Սմայլի Ֆիլիմինկ
Տօմանճէ Ս.
Վահէ. Փորթուգալեան Միքայէլ էֆ—Դեր Նախագահ
Մեծ. Ֆօնտի Ժ.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. Պատրիարքարանս ներկայիս կը փափաքի ծանուցանել բոլոր բարեպաշտ ազգայնոց թէ Գերշ. Կարապետ Սրբազան Եպիսկոպոս Սերովբեան, քարոզիչ Ս. Յովհան Ոսկերերան եկեղեցւոյն Գարակէօմրիկի, Ազգ. Երեսփոխան և Ատենապետ Կրօն. Ատենի Ազգ. Վարչութեան հանդեսաւ 'ի Տէր, այս առաւօտ (2 փետրվ.) 'ի ժամ 1.

Հանդուցեալ Գեր. Սրբազանին յուղարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի վաղն (3 փետր.) ի ժամ 7 Սամաթիոյ Ս. Գէորգ Եկեղեցւոյն մէջ, ուր Գեր. Տ. Արիստակէս Սրբազան Եպիսկոպոսդերձակեան Ս. Պատարագ մատուցանելով, օծման հանդէսը պիտի կատարուի, և անտի փոխադրուելով Պալըգլըյի գերեզմանատունը անդ պիտի ամփոփուի։

2 փետր. 1882

'ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պոլիս

ԻԼԱՆ

Մահը ճարինին 6ընճը վէ 7ինճի կիւնլերինտէ վուգու պուլան Սագսօնիա բիյանգօսընը Շինճի քէշիտսինէ միւթէալլիգ օլարագ տիւնքի կիւն վիւրուտ իտէն ճէտվէլէ կէօրէ, պէնիմ սահարզամ նօմէրօլարը գաղանանլարը աֆիտէքիլէր տիր։

Պէհէրէ 250ական մարէ։
70533 96473

Պէհէրէ 200ական մարէ։
17274 72406 75766 75777 95005

Պէհէրէ 160ական մարէ։
11435 67265 70538 81328 83541
83559 98110 99003 99018 99029

Պու պիլէթլէրտէն հէր քիմին վար իսէ, տէրհալ ազէլերինի ալմագ իւզրէ Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նօմէրօյու օտամա միւրաճաաթ իմմէլի տիր։

Յ. Տ. ԾԱՆԷԹՕ

1/13 փետր. 1882

Սիմամալ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՇԷ

ԱՒՕԹՐԻԱ ՎԷ ԻԼԹԻԼԱԼ

—

Հէրսէք վէ Ցալմացիա իլթիլալը կիլիտիքճէ քէսպը չիտտէթ իտէեօր, վէ Ավսթրիա տէվլէթինին, մէզքիւր իլթիլալ հուզուրընտա, բէք զալլէլի պիր հալտէ պուլունմադտա օլտուղընա, արթզ հիչ պիր չէքք ու չիւբհէ գալմամշ տրր։

Մէրքէզի իտարէսի Ռուսիանընն Մոսքուա չէհրինտէ պուլունան Սլավ գօմիթէլէրի, քէնտի ուսուլու հարեքէթլէրինէ սատրգանէ տէվամ իտէրէք, Նիզամը վէճհ իւզրէ, իսեան մահէլլինէ,

Էվվելա էհլի ֆէսատալար,

Պատէհու մուավէնէթինագտիյէ.

Ամտան սօնրա տախի սիլահ վէ ճէպհանէ կէօնտէրտիքլէրի կիպի, շիմտի տախի, քիմէքիւմէ կէօնիւլլիւ մուհարիպլէր կէօնտէրիէօրլար իմիշ։

1875 սէնէսինտէ, տէվլէթի Ալիեէյ գարշը օյնանըմշ պէօյուք օեուն, պու կիւն տախի, այնը այնընա Ասթրիա տէվլէթինէ գարշը օյնանմահա պաշլամշ տրր։

Վէ էկէր, չօղլարրն իտտահ իթմիշ պուլունտուղլարը կիպի, Ավսթրիա տէվլէթինին, 1875 սէնէսինտէ տէվլէթի Ալիեէյ գարշը օյնանմշ օլան օեուն, եա մէտխալի վէ եա՞ օրէյի պուլունմադտա իտի իսէ, շիմտի այնի օեուն քէնտինէ գարշը տախի օյնանմադտա օլմասը, բօլիթիգա ալէմինին պէօյուք ճիվլէրինտէն պիրիսի ատտ օլունմահա չահան տրր։

Թպղը ալվագթ օյտուղու կիպի, շիմտի տախի, պու Սլավ ֆէսատը օրտուսունուն բիչտարլարը օլան Դարատաղ վէ Սըրպ հիւքիւմէթլէրի սէօզ սրտասընա կէտիրքտէ, Իսթիւրիա գարշը պուլունտուղլարընը ալտանն պէտան իրէմէքտէ ֆագաթ իճրաաթա կէլինճէ, միմքին օլան տերէճէնին նիհայէթինէ աէկին իսթիլալա մուավէնէթ ամէքլիէ հաղրը կէօրիւնմէքտէ տիրէր, վէ աչրգտան աչրգա քէնտիրէտէ մէյատանա աթըլմագ իչիւն, Մոսքուատան վարիտ օլաճագ թալիմաթ վէ իւմիտլէրէ միւնթազրը պուլունաճագլարը ատչիքտար կիպի տիր։

Ֆագաթ պու գաթի թալիմաթ քէնտիէրէ վիրուա իտէճէ՞ք մի տիր։

Իմթ չիւբհէ օյունան եէրի օրտը տրր։

Վէ շիմտիքի Ավսթրիայա գարշը օլան Հէրսէք իսթիլալը իլէ։ 1875 սէնէսինտէ տէվլէթի Ալիեէյ գարշը օլան Հէրսէք իսթիլալը արասընտա պուլունան ադիմ ֆարգ տախի պու տուր։

Հիչ պիր տէվլէթին իտարէսի թահթընտա պուլունան չու եա պու էհալի գրսմը, խարիճտէն պիր տէվլէթ թարաֆընտան տօղրուտան տօղրու մուավէնէթ պուլմատրգճա, իսեանա գալգրշրպ քէնտի մէրամընա նայիլ օլամամշ տրր։

Շիմտիքի սիլահլար վէ չիմտիքի թալիմի ասքէքիէ կիւնիւնտէ իսէ, պու եօլտա իւմիւտէր պիւսպիւթինէ մահվ օյմուշլար տրր։

Էկէր 1875 իսթիլալը, խարիճտէն տօղրուտան տօղրու մուավէ. նէթ պուլմասա իսի։ Ռումէլի գրթամրշտա վուգու պուլան ադիմ թէպէտտիւլայթլարրն իճրասը գապիլ օլապիլիր մի իսի։

Պիթիւն հէրսէք, Պօսնա, Գարատաղ վէ Սըրպ քեամիլէն, վէ Պուլղարիսթան տախի նիմ սուրէթտէ հալը իսեանտէ իքէն, վէ պիր կէօնիւլլիւ Ռուս օրտուսու, Սըրպիատա խօտ պէ խօտ պիզէ գարշը մուհարէպէ իթմէքտտ, վէ վագթինտէ մէհարէթի ասքէրիէսի կէօյլերէ չէգարըլմագտա օյան պիր Ռուս ժէնէրալը, 100,000 քիշիլիք պիր Սըրպ օրտուսու պաշընտա պուլունմագտա, վէ պիր Եունան ջրտաչուսու տախի, արգա Քարաֆըմբրգտան թէհտիտավէր պիր հալտէ պէքլէմէքտտ իքէն, Ռուսիա տէվլէթի աչրգտան աչրգա մէյատանա աթըլմրզը վագթ, պու եմաալրզը սուրէթտտ տէհլէթի իսթիլալ նէ՞ հալտէ պուլունմագտա իտի։

Հէրսէք վէ Պօսնա իսթիլալը ճան չէքիշմէքտտ, Գարա—տաղտա իքի գօլ Օսմանը օրտուլարը Զեթինէյէ կիրմէքտտ, վէ Գարատաղ բրէնի բայիթախթընը թէրք իտիպ ֆիրար իյիմէքտտ,

Սըրպիանընն էն միւսթահքեմ մէվգրը օլան Ալէքսինաչ չէհրի վէ իսթիհքեամաթը իւզէրինտտ, Օսմանը ասնճաղը թէմէվվիճ իթմէքտտ,

Պուլղարիսթանտա ասքարրն եների պիլէ կէօրէնմէմէքտտ,

Վէլ հասրլ հէր թարաֆտան. իսթիլալ աթէչի պասթըրըլմշ պիր հալտէ պուլունմագտա իսի. վէ էկէր Ռուսիա տէվլէթի նիհայէթ իւլ էմր քէնտիսի տօղրուտան տօղրու մէյատանա չէգրպ, զաթէնեորուլմուշ օյան սիլահլարըմզդա զալէպէ իթմիշ օլմասա, հիչ տէյիլ իսէ,

Նէ Հէրսէք վէ Պօսնա, Ավսթրիա իտարէսինէ կէչէճէք իսի։

Նէ Գարատաղ վէ Սըրպիա պէօյիւէճէքլէր իսի։ Նէ պիր Պուլղարիսթան բրէնի պուլունաճագ իսի վէ նէ տէ պիր Ռումանիա գրալը։

Վէ պունլարրն քեաֆֆէվի սախի, տօղրուտան տօղրու հիչ պիր միւթթէֆիգիմիզ պուլունմադտը, վէ պիւթիւն էվրօքա հէհլիսի պիզէ գարշը ֆէնա պիր զանճտա պուլունտուղու հալտէ վուգու պուլաճագ իսի։

Ֆագաթ Ավսթրիանընն շիմտիքի պուլունտուղու հալի իլէ, օլ վագթի պիզիմ պուլունմուշ օլտուղումուզ հալարասընտա, նէ՞ պէօյիւք, նէ՞ ադիմ ֆարգ վար տրր։

Պունլարրն էն միւհիմմէրինտէն պիր գաչէնը զիքր իտէլիմ։

Պիթիւն տիւնեա իւզէրինտտ, պու կիւնքիւ կիւն, Սլավլարտան վէ պիր մրգտար տախի իթալիալարատան մաատտա։ աչրգտան աչրգա Ավսթրիայա գարշը օլան հիչ պիր հէհլի եօգ տրր։

Ռուսիա տէվլէթի, ֆէնուզ Ավսթրիա տէվլէթի կիպի պէօյուք պիր տէվլէթ գարշը մուհարէպէ իտէճէք տէրեճէտտ քէնտիսինի թօրլամրզ տէյիլ տրր։

Վէ ալել խուսուս, Ավսթրիա տէվլէթինին արգասընտա, պու կիւնքի կիւն ատէթա անրն պիր իքինճի գրսմընը իզհար վէ թէչքիլ իտէն, պիր Ալէքսանիա տէվլէթի վար տրր։

Պու հալտէ, իսթիլալը հաղրէտէն, 1875 սէնէսի իսթիլալը նէթիճէլէրի կիպի նէթիճէլէր մէմուլ իթմէքլիին, հիչ տէյիլ իսէ, շիմտի սըրասը տէյիլ տրր տէյի իթիմատ իլլէմէմիզ իճապ իտէեօր։

Պունունլա պէրապէր. մատամ քի, իսթիլալը հաղրէէնին քեապէ ճէնամէթ իյլէմիչ օլմասը աչիքտար օլտուղու կիպի, պու իսթիլալը, խարիճտէն վէ ալէ խուսուս Ռուսիա մէմալիքինտէ թէչվիգ ծունտուղու տա, կիւն պէ կիւն պիր սահիվլիք ըէնկի ալըեօր, նէ սէպէպէ մէպնի խարիճտէն պէպլէ պիր ղայրէթ իպրաղ իտիրմէքտտ օյտուղունա տա, իսքեաթ օլունաճագ պիր եօզլ կէօսթէրմէմիզ ֆարգ օլաճագ։

Ռուսիա տէվլէթի, նիհայէթ Ավսթրիա տէվլէթի իւլ պօղուչմասընա սէպէպլէթ վիրմէմէկճէ օյան Մոսգուա ղալրէթքէշլէրինին պու հարեքէթինի կէօրմէյօր մուվ մատամ քի Ավսթրիա տէվլէթի իլէ մուհարէպէ իթմէյէ մէյեալ տէյիլ իսէ, նէ՞ սէպէպլէ պու թէհլիքէլի հարեքէթի մէնն իթմէեօր։

Պու բէք հագգալը պիր սիւալ տրր. վէ էֆքեարը աճիզանէմիզճէ, մէսէլէնին էսրարընը հալ իթմէքլիք տախի, մէզքիւր սիւալ վէրիլէճէք ճէվապա մէրպութ պուլունմագտա տրր։

Պուրաճըգտա, բօլիթիգաճա պիր ահվալը ումմէմիյի զիքր իթմէմիզ լճապ իտէեօր։

Պիր վագթ իւչիւնճիւ նաբօլէօնընն իտարէսի կիպի Ռուսիատա տախի, իտարէյի տէվլէթ, եալընզ պիր չախս, եանի իմբէրաթօր հաղրէթէքրի էլինտէ պուլունմագտա տրր։

Վագտա, պու իտարէյի միւզթագիլէ, եալընզ իւչիւնճիւնաբօլէօնուն կիւնիւնտէքի Ֆրանսաեա, վէ հէր վագթքի Ռուսիայա մախսուս տէյիլ իսէ տէ, պունլարտա, իտարէյի չախսէյի բահաթ պրրագմաճաճագ ֆրրգալը պուլունտուղունտան, տայիմա պունլարրն հարեքէթի էօնիւնիւ ամմագ իչիւն, պազը ֆէվգէլատտ թէտպիրէր էլէ ամահա իհթիճաճ հասրլ օլմուշ տրր։

Եանի, էհալինին տախիլի միւնաղաչար չրգ արմասընա մէյտան վիրմէմէք իչիւն, խարիճտէն մէչղուլիեթլէր չրգարրըմրզ, եախօտ զաթէն չրգ՞ըշ օլան մէչղուլիյէթլէրտէն իսթիֆատտ իտիլմէք իսթէնմիշ տիր քի, էհալինին էֆքեարը, տախիլի իչէրի պրրագրգ, խարիճի իչէր իլէ մէչղուլ օլսուն։

Պու խարիճի մէչղուլիյէթ տէ նէ՝ օլապիլիր. եա մուհարեպէ, եախօտ մուհարեպէ թէհտիտի կէօսթէրէն հաղէր։

Իւչիւնճիւ նաբօլէօն կիպի, Ռուսիա իմբէրաթօրրրը տախի, տախիլտէ պիր արպէտա չրգմամասը իչիւն, եա խարիճտէ մուհարեպէ իթմեեէ մէճպուր օլմուշլար. եախօտ մուհարեպէ թէհտիտի կէօսթէրճէք հալէր իլէ էհալիյի ավընտրրմշլար տրր։

Մէսէլա Լէհիսթան, կիրիտ վէ սապրգ Գարատաղ իսթիլալարը իլէ, խալյի վագթի Ֆրանսրզ վէ Ռուսիա էհալիսի ավընտրրմշ տրր։

Անճագ մուհարեպէ թէհտիտի իլէ ֆիրիլի մուհարեպէ պէդինտտ պէօյիւք պիր ֆարգ պուլունուպ, թէհտիտտէն ֆիրիյաթա կէչմէք իչիւն, միճէրրէտ, մատտէտ մէնֆաաթը օյան տէվլէթին, մուհարեպէեէ տէ հաղրը պուլունմասը լազմ կէլիր.

Նասրլ քի սօն Ռուսիա մուհարեպէսինտտ, Ռուսիա տէվլէթինին մուհարեպէեէ հաղրրրը պուլունտուղունտան. տէտիյիմիզ գապիլտէն օյան Բանալավիսթ ֆրրգասընն, քէնտիսինի աթէչին էօնիւնէ գատտար սիւրմէսինէ միւասատտ իթտի. վէ պունունլա, Նիհիլիսթ ֆրրգասը ալթիսթիլիյինտէն պիւսպիթինն գուրթուլմասընը մէմուլ իթմէքտտ իքէն, հիչ տէյիլ իսէ, պիր միւտէթ անրն էլինտէն տէ բահաթ իտտպիլտի.

Տիկէր եանտան իւչիւնճիւ նաբօլէօն, ճիւմհուրիէթ ֆրրգասը էլինտէն պիր միւտտէթ տահա եագասընը գուրթարապիլէճէք տէրեճէտտ մուհարեպէեէ հաղրը պուլունմատրգընտան, քէնտի թախթ ու թաճը Ալէման աթէչինէ գուրպան կիպտի.

Իմտի, Ռուսիա տէվլէթի, Բանալավիսթ ֆրրգասընն աթէչի հէրարէթի պիրազ թէսքին օլմասը իչիւն, Ավսթրիայա գարշը քէնտի ճէվհէրլէրինի պիր տերեճէյտէք մէչղուլ իթմէյէրինէ միւսաատ իտտպիլիր.

Ֆագաթ պու ճէվհէրին, խօտ պէ խօտ քէնտիսինի Ավսթրիա իսթիհքեամլարը էօնիւնէ սիւրմէսինէ գատտար միւսաատտ իտտպիլի՞ մի.

Ռուսիանընն, զաթէն սօն մուհարեպէ՝ էօրկունլուղընտան քէնտիսինի հէնուզ թորլաեամամշ օլմասը, Ալէքսանիանընն Ավսթրիայա միւթթէֆիգ պուլունմասը, Ֆրանսանընն սուլհ սա սալահ բօլիթիգասընտան այրըլմաղա չիմտիքի հալտտ բէք տէ հավվէսի պուլունմամասը, ինկիլթէրրանընն, Շարգտա հալը հաղրրը պագը սագլամագա խահիշկեր պուլունմասը, վէ ի թալիանընն եալընզ պայրը քէնտիսինի մուխաթարաեա իլգա իլէեմէյէճէկի, Հէրսէք վէ Ցալմացիա իսթիլալընա, հիչ պիր խարիճի մուավէնէթի տիւեյիյէ իւմիտի կէօսթէրմէեօրլար.

Պու հալտէ, Ավսթրիա տէվլէթինին իթթիհազ իտէեյի թարիգ աչիքտար կէօրիւնիր.

Եանի, պէզիմ կիպի բօլիթիգա պաղլարը իլէ էլի աեաղը պաղլանմրզ օլմատրգընտան, իլգ համլէտտ, իսթիլալը էն եագընտա պուլունան մուավէնէթ մէրքէզլէրինի հարեքէթ ղիյէեմէդ պիր հալտ վագ իյէմէլի տիր.

Նասրլ քի, տէվլէթի միւշարիէյինին հարաքեաթը ախիրէտի տէ պունունիմա իթտիրիեօր.

Պու հարեքէթին, հարը իսեանտէ պուլունանլարա տախի ֆայիտէսի օլաճագը աչիքտար տրր։

ՄԷՋԵԼԹԻՊ

ՎԱՆ

—

Վան մուխպիրիմիզին էօթէտէն պէրու կազէմամզդա կէօնտէրտիկի մէքթուպ վէ մէգալէէրին միհթէվիյաթը միթէնէվիաը բէք զիյատ չայանը մութալէա օլուպ. հէր քէս թարաֆընտան թահսին ու թագտիր օլունմագտա վէ մէմնունիյէթը ացիմէ իլէ օգունմագտա իքէն, կազէթալարրն եումուրճաղը մագամընտա պուլունան Մանչոսթէր էքսէսէ վարագ-բարէսի՝ տէյիլ եալընզ պիր կազէթատա, հաթթա ումմամ միլլէթտէ պիլէ էյի պիր չէյ վէ միֆիտ պիր թէչէպպիւս կէօրիւր իսէ, քէնտի մէլուն վէ տէնի ճիպիլիյէթի իգթիգասընճա, անը թաարիզ ու թագիպ իթմէք, վէ մահվ ու նապէտտա իտինճէյէ գատտար հէր ֆֆթիրա վէ եալանճրլրզը իրթիքեապ իտէրէք իչի ալչագլրզը նիհայէթ տերեճէսինէ վարտրրմագ միւթատը օլտուղունտան, իյթէ պու տէֆա տա մումմիլէլհ մուխպիրիմիզին մէքթուպ վէ մէգալէէրինի աղրաղ ու իֆատատրընա հէտէֆ իթթիխազլրլա, պիր թազմ թիւրքհաթը պիէտեպանէտ պուլունմուշ իսէ տէ, պու կազէթանընն զաթէն տօղուշու՝ մահգա մէքէթ ֆէնաբգ իթմէք վէ օնա տայիմա ֆէնա սէօյլէմէք իչիւն օլուպ, պու տա ճէնապը Հագգընը պիր հիվլէի բապպանիսի սարլրտրընտանա վան մուխպիրի միւթէպերիմիզ ըէճա իտէրիզ քի, մէզքիւր կազէթանընն չու հարֆէնտագլրզ վէ ավավէէրինէ ասպա էհէմմիյէթ վերիպ ճէվապ իթասընա թէնեզգիչ իթմէյէրէք, սապրրը վէճհէլ քէնտի միւֆիտ մէքթուպարընն թահրիր ու իրսալինէ տեվամ էյլէսին, վէ իյի էհալինին մուհաքէմէի սելիմէսինէ թերք իթսին։

Պու միւնասէպէթլէ ֆորթուգալեան Մկրտիչ էֆէնտիյէ՝ տէ չունու իմթաար իտէրիզ քի, մատամ քի վանտա նէշրը մէսրրի ֆմագսեաը խայրընա մէպնի պիր մէքթէպ քիչատ իտէրէք, ֆ եալտա միլլէթ պէօյուք պիր խրատէթ իթմէք ազմը մէմուհրնտա պուլունույօր, պու թէչէպպիւմընին իլէրի կիտուպ միւսսերը (արդիւնաւոր) օլմասը իչիւն բարի վէ թարաֆկերլիք (կուսակցութիւն) եօլլարընա սարմանալը, վէ քէմալը սեպաթ ու սիւքիւնէթլէ թէչէպպիւսիին էսպասը թերագիսինի իսթիհսալէ չալըշմալարրը. զիրա պու միլլէթտէ հէր նէ չէյ թարաֆկերլիք վէ բարի պէիլիսինէ ուղրամրզ իսէ տա, պու միլլէթտէ հէր նէ չէյ մէքթուպ մահվ ու նապէտտա օլմուշ տրր։

Իյթէ չու աթիտքի հինէ վան մուխպիրի միւթէպերիմիզտէն կելէն մէքթուպ տրր.

1881 դեկտ. 22 վան

Քաղաքս դէպի հիւսիս 10 ժամ հեռու գիւղ մի կայ կարին տանող ճանապարհին վրայ Ցէրոյ կամ Աղուոսածին անուն, յորում եկեղեցի մի կայ յանուն Ընծայից Ս. Աստուածածնի, որ վանայ ամենամեծ հարաւ ունեցող վանքերէն մին կը համարուի, թէ-

---

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸՋԸ

(1559 Ն.-Դէրօթան դէլօմ)

Ամտարգքեար եալընզը դալարգտա իշէի պաշընը չաղրթտր։

Բիւր պաշընը էօնիւնէ էյմի վէ շաղրրմշ պիր հալտէ օլարագ կէլտի։ Մէրգում կէօգլէրինի Մ. տը Վիլլէր իւզէրինէ գալտրրմաեա ճէսարէթ իտէմէքտտ իսի։

—Վալլահի-տէտի Վիլլէր պաղրարագ-շիմտի սիզին զարիպ հարեքէթինիզ հագգընտա սէօյլէտիքլէրի չէյլէրէ կիւճ լինընյօր իսի. . . Միւմքին մի՞ տիր քի պու տապահքի միւքեալէմմիզտէն սօնդրա, քէնտիմէ տօսթ վէ համի պէլէտիկիմ պիր ատամ ալէյհինտտ պիլա սէպէպ պիլա պէհանէ էօյլէ թէհտիտլերտտ վէ թաարրուզաթտա պուլունասընրզ. պէն պիլիր իսի՞մ քի սիզ պէնի սէվերսինիզ։

—Գաֆամը էզսէնիզ, հագգընրզ վար, Միւսիւ Անտրէ—տէտի իշէի պաշը քէքէլէյէրէք—զիրա հիչ պիր իթիզարըմ եօգ տրր, եախօտ նէ սիզէ. նէ տէ քիմսէյէ էյի կէօրիւնէճէք պիր իթիրազըմ եօգ տրր. . . նէ՞ եաբայրմ, Մ. Մօժիրօնը կէօրտիկիմտէ, պանա էօյլէ կէլէյօր քի, պու ատամ պէնիմ սէվտիկիմ ատամլարրն պաշընու պիր ֆէլաքէթ կէթիրէճէք տիր. . . իյթէ օ վագթ արթզ նէ տէտիկիմ, նէ եաբարընրմը պիլմէյօրմ. . .

—Ղաքին պու պիր տէլիլիք տիր. . .

—Պէլքի. . .

—Մամաֆիհի Մ. Մօժիրօն սիզէ խայրխահլրզ իտէրէք ամվ իթմշ վէ սիզի իշէն իլթիմաս իլլէմշ տիր. . .

—Էվվէթ, պունու եաբմըշ տրր, Միւսիւ Անտրէ, լաքին պէնիմ իշիւն տէյիլ տիր. . . Մատամազէլ Լիւսիյէ եարանմագ իսթէր իսի. սէպէպի պու տրր.

—Է՞հ, տէյէլիմ քի սէպէպի պու տուր, լաքին Մատամազէլ Լիւսիյէ մուճիպի ըզտրրաա օլմագտան վէ օնուն խասթալրընընա սէպէպկէթ վերմէքտէն իսէ, օնա եարանրզ իսզ կէօրիւնմէք եիւզ գաթ տահա էյի տէյի՞լ մի իսի. . . Իշթէ Մէրգում գրզ շիմտի սիզին սէպէպկինիզլէ խասթա տրր. . .

Իրճի պաշը՝ էյմ պէյմ պիր նաղարլա Մ. տը Վիլլէրէ պագարագ վէ էլէրինի կէօպիւնէ վուռնագ պօղունուգ պիր սէպլէ տէսի.

—Խասթա՞ մը տրր. . . վէ պէնիմ սէպէպիմէ մի. . .

—Պիմէ՞զ մի իսինիզ. . . մէրգումէ պու օտատա պայրմրզ. . . կիւճ հալ իլէ ադլընը պաշընա կէթիրմրզէր, շիմտի հալի տէ բէք ֆէնա տրր. . . Ումմրմընընրզ քի կէնճ պիր գրզ ֆէնա թէէսիրլէրէ միւպթէլա օլմագընընը պէօյլէ խալէճանղարա թահամմիւլ իտէպիլիրսին. . .

—Ա՛հ—պաղրրտը Բիէր տէհլէթի պիր մէյուսիյէթլէ,—ա՛հ, նէ՞ պէտպախթ նէ՞ սէֆիլ, նէ՞ մէլուն ատէմմ պէն. . . Էկէր կիտիպ քէնտիմ գանալա ամթար իսէմ, հէմ պանա հէմ սահրլէրէնէ էյի եաբարըմ. . . Իյթէ կիտիեօրրմ.

Իշէի պաշը պունու տպէրէք գարույա տօղրու սէյրթտիկինատ, Անտրէ մէրգումա թութուպ տէտի.

—Է՞յ, էյ, բահաթ տուբուրընը. . . էօրքէ իլէ գալգան զիեան իլէ օթուրուր. պէօյլէ պիր սուլ գատտա իշի էօնիւ ալընմըշ օլմայ. . . քէնտինիզի էօյտիրմէքտէն նէ չրգար. պագընը քի պունտան պէզրէ ագբաը տավրանտրընը վէ պէօյլէ տէլիզիքլէր իթմէեէտինիզ. . . պու կիւնքի շայանը թէէսսիֆ վագտայը Մատամազէլ Լիւսիյէ ունութտուրմաեա պաղընը. . . պու գօլայ պիր չէյ տիր սիզի իշէն. . . մէրգումէ գրզ հիտտէթտէն զիեատ քէտեր հրսս իթմէքտէ տիր. . . Մատամազէլ Լիւսիյէն տայիմա սիզէ մուհապպէթինի կէրի սպմամըշ տրր. . .

—Սպհի՞հ մի տիր, Միւսիւ Անտրէ—տէտի իսթիկար իշէի քէքէլէյէրէք,—պունա էմի՞նմիսինիզ. . .

—Էմինիմ. . . Մատամազէլ Լիւսի քէնտիսի պունու պանա սէօյլէմիշ տիր.

—Վէ քէֆֆիսիզլիկի աղրը պիր չէյ տէյիլ մի տիր. . .

—Էօյլէ ումարըմ. . . պու խանէէնին մէլաիքի պիր գաչ սատթ իսթիրատ հաթ իթտիքտէն սօնդրա, եինէ եանըմզդա կէլէճէք տիր. . .

Պու ճէվապտն իւզէրինէ իշէի պաշընը չէհրէսինտտ տիր աչրգլրզ վէ ֆէրահլրզ կէօրիւնտիւ, կէօզլէրի մէսերրէթ էսէրի օլմագ իւզրէ բարլատը, վէ քէնտիսի տէ չէյլէէ մըրրլտանը.

—Ա՛հ, Միւսիւ Անտրէ, մէրգումէյէ «Դէլոյէ» տէյու էյի իսիմ վերտինիզ. . . ամվ սիզ օնու սէվեպկիլիրսինիզ. . . սիզ օնու մէսուտ գրլմաեա վէ օնունլա մէսուտ օլմաեա միւսթահգաքընրզ. . .

Տէլիգանընը պու լագրրտրընը իւզէրինէ գըր գըրմըզը քէսիլտի վէ շիտտէթլէ շէօյլէ տէտի.

—Բիէր, պու իհթիյաթսրզ սէօզլէր իլէ նէ՞ տիմէք իսթէեօրսընրզ. . .

—Պանա պիր շէյ տէմէտինիզ սիզ, Միւսիւ Անտրէ,—հէվապ վերտի իսթիւյար—պէն էսրարընընրզը իւսթիւնէ վարըպ սակահ օլտուսմ. . . լաքին մէրագ իթմէյինիզ, պէնտէն լաթ չրգմազ. . . քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէկիմ. . . օ սէվկիսլիս գրզ իլէ տիզի իշէն գանըմընն սօն տատասընը պիլէ ֆէտտա խտէրիմ, վէ էկէր իշ պէնիմ էլիմտէ օլսա իսի, Մատամազէլ Լիւսի Վէրտիէ սէֆքիվ կիւն զարֆինտա Մատամ տը Վիլլէր թէսմիյէ օլունուր իսի. . .

Ապրիլ կիւնէշլինին իկա զըեապրը գըրը սօն գարլարընը էրթտիկի կիպի, պաղը քէլամար տա աշրգլարրն գալպինտէքի հիտտէթի մահվ խտրլէր. Իյթէ խթիյար իշէի պաշընը սէօզլէրի տէ պու կիսլի պիր թէէֆֆտէ պուլունուպ, կէնճ սանտրգքեար մումմիլէյհ իսթիյար հտագընտա արթզ խայրխահլրզ, մէրհամէթ վէ թէվեճճիհտէն պաշգա պիր շէյ հրա իթմէյէ պաշլասը։

—Կիւնահքեարլարա մէրհամէթ իթմէլի, Բիէրճիկիմ—տէտի Անտրէ արթզ եումուշագ պիր թարզտա—պէնիմ իսմիմ շիմտի Մատամազէլ Լիւսինին իսմինէ պիրլէշտիրէրէք, ֆէնա պիր մուամէլէտտ պուլունմուշ օլտուսնուզ իսէ տէ, պունու սիզէ ամվ իտէրիմ, զիրա օնա վէ պանա օլան մուհապպէթինիզ սիզէ էօյլէ սէօյլէթմիշ տիր, լաքին քիմսէ տույմաեաճագ տրր պու լագրրտրընընը. . . կիտինիզ արթզ վէ ունութմայընրզ քի պէն սիզին տօսթունուզդամ վէ էկէր ելինէ պէօյլէ պիր մուամէլէտտ պուլունուր իսէ՞նիզ, չօգ մուքէտտէր գլաճաղրմ. . .

—Մերագ իթմէյինիզ Միւսիւ Անտրէ. . . քէնտիմի էյիճէ ելկէօյլէրէյէճէկիմ. . . պէնիմ հագգընտա սիզէ հիչ պիր շիքաեաթ կէլմեէճէք տիր. . . հաթթա չու Միւսիւ Մօժիրօնա պիլէ բաաթ կէլսէմ, էյի չէհրէ կէօսթէրմէկէ չալըշաճաղրմ. . . պու իշ պէնիմ իշիւն բէք գօլայ տէյիլ իսէ տէ, նիհայէթ պունու եարաճաղրմ. . .

Բիէր քէօղկիւն գաբուսընա տօղրու կիտուպ, լաքին օրաեա վասըլ օլունճա կէրի տէօնուս վէ շու սէօզլէրի մըրրլտանը.

—Նէմմ լաղըմ. պէն տայմա տէտիկիմ ֆիքիրտէյիմ. . . Մատամազէլ Լիւսի իլէ սիզ պիր պիրինիզ իշիւն խալգ օլմուշլարընրզ տրր. . . սիզ օնա գօճա օլաճագընրզ, օ սիզէ զէվճէ օլաճագ տրր, վէ էկէր Ալլահ իսթէր իսէ, պու իշ չօգ սիւրմէյուպ վուգու պուլաճագ տրր. . .

Պունու տէտիքտէն սօնդրա իշէի պաշը ճէվապա պէքլէմէեէրէք վէ եաբաստ տահա տօղրուսը սանտրգքեարը եէնի թէքտիրլէրինէ ուղրամագ իսթէմէեէրէք, իտարէխանէտէն տիչարը չրգտը վէ տերճալ ուգանաը կիթտի։

(Յվ-Գ)

սէօյլէտիկինիզին իւզէրինէ էյիճէ տիւչիւնիւօրմըրընրզ. . .

—Պանա պիր շէյ տէմէտինիզ սիզ, Միւսիւ Անտրէ,—հէվապ վերտի իսթիւյար—պէն էսրարընընրզը իւսթիւնէ վարըպ սակահ օլտուսմ. . . լաքին մէրագ իթմէյինիզ, պէնտէն լաթ չրգմազ. . . քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէկիմ. . . օ սէվկիսլիս գրզ իլէ տիզի իշէն գանըմընն սօն տատասընը պիլէ ֆէտտա խտէրիմ, վէ էկէր իշ պէնիմ էլիմտէ օլսա իսի, Մատամազէլ Լիւսի Վէրտիէ սէֆքիվ կիւն զարֆինտա Մատամ տը Վիլլէր թէսմիյէ օլունուր իսի. . .

Ապրիլ կիւնէշլինին իկա զըեապրը գըրը սօն գարլարընը էրթտիկի կիպի, պաղը քէլամար տա աշրգլարրն գալպինտէքի հիտտէթի մահվ խտրլէր. Իյթէ խթիյար իշէի պաշընը սէօզլէրի տէ պու կիսլի պիր թէէֆֆտէ պուլունուպ, կէնճ սանտրգքեար մումմիլէյհ իսթիյար հտագընտա արթզ խայրխահլրզ, մէրհամէթ վէ թէվեճճիհտէն պաշգա պիր շէյ հրա իթմէյէ պաշլասը։

—Կիւնահքեարլարա մէրհամէթ իթմէլի, Բիէրճիկիմ—տէտի Անտրէ արթզ եումուշագ պիր թարզտա—պէնիմ իսմիմ շիմտի Մատամազէլ Լիւսինին իսմինէ պիրլէշտիրէրէք, ֆէնա պիր մուամէլէտտ պուլունմուշ օլտուսնուզ իսէ տէ, պունու սիզէ ամվ իտէրիմ, զիրա օնա վէ պանա օլան մուհապպէթինիզ սիզէ էօյլէ սէօյլէթմիշ տիր, լաքին քիմսէ տույմաեաճագ տրր պու լագրրտրընընը. . . կիտինիզ արթզ վէ ունութմայընրզ քի պէն սիզին տօսթունուզդամ վէ էկէր ելինէ պէօյլէ պիր մուամէլէտտ պուլունուր իսէ՞նիզ, չօգ մուքէտտէր գլաճաղրմ. . .

—Մերագ իթմէյինիզ Միւսիւ Անտրէ. . . քէնտիմի էյիճէ ելկէօյլէրէյէճէկիմ. . . պէնիմ հագգընտա սիզէ հիչ պիր շիքաեաթ կէլմեէճէք տիր. . . հաթթա չու Միւսիւ Մօժիրօնա պիլէ բաաթ կէլսէմ, էյի չէհրէ կէօսթէրմէկէ չալըշաճաղրմ. . . պու իշ պէնիմ իշիւն բէք գօլայ տէյիլ իսէ տէ, նիհայէթ պունու եարաճաղրմ. . .

Բիէր քէօղկիւն գաբուսընա տօղրու կիտուպ, լաքին օրաեա վասըլ օլունճա կէրի տէօնուս վէ շու սէօզլէրի մըրրլտանը.

—Նէմմ լաղըմ. պէն տայմա տէտիկիմ ֆիքիրտէյիմ. . . Մատամազէլ Լիւսի իլէ սիզ պիր պիրինիզ իշիւն խալգ օլմուշլարընրզ տրր. . . սիզ օնա գօճա օլաճագընրզ, օ սիզէ զէվճէ օլաճագ տրր, վէ էկէր Ալլահ իսթէր իսէ, պու իշ չօգ սիւրմէյուպ վուգու պուլաճագ տրր. . .

Պունու տէտիքտէն սօնդրա իշէի պաշը ճէվապա պէքլէմէեէրէք վէ եաբաստ տահա տօղրուսը սանտրգքեարը եէնի թէքտիրլէրինէ ուղրամագ իսթէմէեէրէք, իտարէխանէտէն տիչարը չրգտը վէ տերճալ ուգանաը կիթտի։

(Յվ-Գ)

պետ և լոկ մի տաճար է և վանքերու յատուկ չէնք կամ ընդարձակութիւն չունի։ Ոչ միաբան կայ և ոչ ալ միաբանական սենեակ կամ խուց։ Բայց տարին առնուազն 300 Օսմ. ոսկի հասոյթ ունի մի միայն ուխտաւորներէն։ Վանայ վանքերէն թերևս ոչ մին այնքան հռչակեալ չէ իրրև հրաշագործ որպես այս վանքը և այդ պատճառաւ գրեթէ ամենէն աւելի ուխտաւոր կընդունի ոչ միայն վասպուրականի ամէն կողմերէն այլ և Պարսկահայաստանէն և Ռուսահայաստանի մերձակից գաւառներէն։

Աղբակու Սուրբ Բարթուղիմէոս վանքն հազիւ հաւասարի ասոր ուխտաւորաց բազմութեան կողմանէ։ Ուխտաւորք որ գարունէն մինչև աշնան վերջերն անպակասեն, առաւելապէս բազմաթիւ կ'լինին վերափոխման Ս. Աստուածածնի տօնին, որ յիշեալ վանքի տօնավաճառն է, առնուազն 3 հազար հոգւոյ բազմութիւն կը խառնուի անդ, և խիստ շահաւէտ տօնավաճառ մի կը լինի նոյն օր. ուխտաւորք կը նուիրեն Ս. Աստուածածնի գերեզմանին ոչ միայն կոյտ կոյտ դրամ, այլև ոսկեղէն, արծաթեղէն մինչև անգամ գոհարազարդ կերտուածներ, զոտիներ, մատանի, գուլարտակ, վզնոցի այլևայլ տեսակներ և վերջապէս կանացի բազմադիմի զարդեր։ Ալև բազում կենդանի, ոչխար, կով, եզ, գոմէշ և այլն։ Բայց ի՞նչ կը լինի բոլոր հասոյթն որ 300 Օսմ. ոսկիէն երբեք պակաս չէ, գիտէք։ ոչ վանքին վրայ կը գործածուի, ոչ դպրոցի մը կը ծառայէ, և ոչ բարեսիրական մէկ նպատակի կը ծառայէ, այլ բոլորովին ի զուր կը վատնուի, այսինքն գիւղացւոց գրպանը կը մտնէ ամբողջապէս, գիւղացւոց՝ որք միակ տէր կամարին գիրենք նոյն վանքին և ժառանգորդք նորա հասութից։

Եւ այդ պատճառաւ ալ ազգէ հարուստ են։ Ուխտաւորք Ս. գերեզմանին վրայ նուէր մը դնելուն պէս կը յափշտակեն գիւղացիներն որք շարունակ ներկայ են։ Երբ մարդ նոյն գիւղ մտնէ, կը տեսնէ չորս կողմ բազմութիւն գիւղացի հաւատաւորաց որք մէյմէկ խաչ ի ձեռին ընդ ոռաչ կելնեն ուխտաւորին և կ. ոռաչ ոլդեն զնի տաճարն, ուր նուէրն կը վերցնէ այն որ առաջնորդ եղաւ ուխտաւորին։ Այսպէս իւրաքանչիւր տուն հիւր կընդունի ուխտաւորներն, որչափ կարողն է, և ի փոխարէն ինքն կըստանայ նոցա տուած նուէրներն, զի կարգ կամ կանոն չկայ, ոչ համարատուութիւն և ոչ համարառուութիւն։ Ա.դ Տէրտէրք գիւղի բնակիչք գրեթէ անգործ են, և իրենց միակ շահու աղբիւր յիշեալ վանքն է։ Գիւղն կը պարունակէ 40 տուն ղուտ Հայ բնակիչ. երբ 40 տուն կապրի մեծ մասամբ նոյն վանքին հասութովը, դիւրին է հաւատալ որ նորա գումարն անշուշտ պակաս չկրնար լինել քան 300 Օսմ. ոսկի։

Վասպուրականի և շրջակայ գաւառաց մէջ որչափ անասուն որ Ծնանի ճակատը ճերմակ բիծ ունեցող, թէ լինի այդ կով, կամ եզ կամ գոմէշ, կամ ոչխար, այդ յիշեալ Ս. Աստուածածին վանքին կը վերաբերի իբր նուիրական, և տարին միանգամ գիւղացիներէն ընտրեալ պատուիրակ մը կերթայ հաւաքել զայն, և ուր որ տեսնէ յիշեալ նշան ունեցող կենդանի մը, «Աստուածածնայ կը պատկանի այդ» ասելով կը պահանջէ։ Եթէ կարող էր դիցաշաղին մէկը հպիլ դէց նուիրական անանոյն ի հնումն, կարող է նաև ասել ոք թէ «չեմ տար կենդանիս Աստուածածնայ, թէպէտ ճերմակ նշանն ունենայ», զի անմիջապէս անէծք կընդունի և սոսկալի ախտեր կունենայ, բորոտութիւն, ճաղատութիւն, այլևայլ ուռեցքներ, սոսկալի այտուցքներ, խոյեր, պալարներ, քոր և վերջապէս անթիւ վերքեր։ Այնպէս կը հաւատայ ժողովուրդ այդ անիծից որ կը նուիրէ անմիջապէս զոր ինչ կը պահանջէ Ս. Աստուածածնի նուիրակն, որ կենդանիներն առնելուն պէս կը վաճառէ նոյնհետայն, չատ անգամ նոյն իսկ նուիրողին, և ինքն կանցնի գիներտունը խունկ ծխել իւր աստուծոյն, Բաղոսի։

Տէրտէր գիւղացիներէն ով որ գոմէշի մը կամ ուրիշ կենդանիի մը պէտք ունենայ, անմիջապէս կը գտնէ առանց ստակի, վասն զի քովի գիւղը կը պտտի։ և ճերմակ նշանն ունեցող կենդանի մը տեսնելուն պէս կառնէ կը տանի՝ չնայելով որ տիրոջ միակ ապրուստի միջոցն էր։ Եւ այնչափ անմերժելի է յոյս գիւղացւոց Ս. Աստուածածնայ նշանը, որ խօսք անգամ չվերցներ, և ով որ չը յօժարի տալ, իսկոյն անաստուածէն ալ գէշ բան մը կը համարուի, և եթէ նոյն միջոցներ հիւանդութիւն մը կամ տկարութիւն մը պատահի նորա տունը, Ս. Աստուածածնայ անէծք կը համարուի։ Ամենէն սաստիկ ցաւերն և կսկիծներն լոկ յիշեալ անիծից պատուղ կը համարուին։ «Տիրամօրայ եարէն» խիստ նշանաւոր է իրրև ամենասաստիկ ցաւ մը, զոր եթէ մէկն ունենայ, դունէ դուռ իյնալով ստակ կը մուրայ «Տիրամօրայ ժողովք կանիմ» ասելով, և ժողովածն կամ մամի կը տայ կը խրկէ վանքին, կամ անձամբ կը տանի կը նուիրէ գերեզմանին և կը բժշկուի։ Ստուգիւ այնպէս քաջ հաւատացեալներ կը գտնուին, որ կառողջանան յիշեալ միջոցաւ։ Թէպէտ և նուէրներն պարտաբոյծ գիւղացւոյն գրպանը կը մտնեն միայն։

Ցանուն Ս. Աստուածածնի Տէրտէր գիւղացիք այս և ասոնց նման չատ կեղեքումներ կանեն և վանքին հասոյթներն կը յափշտակեն այսպէս։ Այս սոսկալի գեղծմանց վերջ տալ և հասոյթներն վանքին պայծառութեան և դրպրոցի մը ծախուց յատկացնել այնչափ հարկաւոր և այնչափ ստիպողական է, որ վայրկեան մը անգամ կորուսանել պէտք չէ, բայց հազիւ Գեր. Գարեգին վարդապետ Սրուանձտեանցի զայդ բրաւ, այնինքն վանքին վրայ հսկող տնօրէն ժողով մը կարգեց և քաղաքէն ալ յատուկ տեսուչ մը ուվարժապետ մը խրկեց, որ հասոյթներն ժողովելով վանքին քով դպրոց մը բանային, իւր հրաժարականը վրայ եկաւ, և ամէն բան իւր առաջին վիճակն ստացաւ։ Դարաւոր գեղծում մը բառնալ ու այդպիսի բարեկարգութիւն մը կատարել վարձառուներն միայն գիտեն թէ որչափ դժուար է։ Բայց Գեր. Սրուանձտեանցն չը վարանեցաւ այդ դժուարութեան առաջ։ Դժբաղդաբար երկար չտևեց իւր պաշտօնը որ ի գլուխ հաներ այդ կարևոր բարեկարգութիւնները։ կը յուսանք սակայն թէ Ամեն. Սրբազան Հայրիկն ալ այս տեսակ ազգաշահ ձեռնարկութեանց կսկսի, որք իրեն համար աւելի դիւրին են, զի ազդեցութիւնն զոր ունի, ամեն բան հնարաւոր կանէ։

Կը լիշեն անշուշտ ընթերցողք թէ անցեալ ամառը Ազգ. կեդրվարչութիւնը վանայ վանօրէից համար յատուկ հոգաբարձութիւն մը կազմած էր հինգ հոգիէ բաղկացեալ և ընդ նախագահութեամբ Գեր. Գարեգին վարդապետ Սրբուանձտեանցի։ Բայց այդ հոգաբարձութիւն երբէք գործի չ'ըսկսաւ այս տեղ, ոչ նիստ ըրաւ և ոչ իսկ դիւան կազմեց, վասն զի նոյն միջոցներն Սրուանձտեանց հրաժարելով սոյն ձեռնարկ երեսի վրայ մնաց։ դասատուաց ստէպ փոփոխութեամբ դպրոցներն այնքան ջնաս չեն կրեր, որչափ գաւառներն առաջնորդաց կամ փոխանորդաց փոփոխութեամբ, և սակայն դժբաղդաբար այդ ջնասակրութեանց մէջ է վասպուրականն։ Ելլանկայիչատակ իգնատիոս Սրբազան առաջնորդնուս հրաժարելէն ի վեր։ Այսուհետև կը յուսանք թէ ընդ առաջնորդութեամբ Ամեն. Ս. Հայրիկի բաւական ժամանակ ազատ պիտի մընայ վասպուրական նորանոր փոփոխութիւններէ, որոց երեսէն միշտ ջնաս տեսած եմք աւելի քան օգուտ։

ՍՄԲԱՏ

ՐԷՍՄԻ

ՏԷՆԻԶ ՎԷ ԴԱՐԱ ԱՎԱՃԸԼԸՂԸ

Շուրաի Տէվլէթ գարարը իւէ պիւխթիզան մէրկէթինէ իրատէի Սէնիեէի հազրէթը Բատիշահի չէրէֆիւթալիգ պույրուլան զապթի սայտիէի ճէտիտէ նիզամնամէսի տիր.

ԶԱՊԹԻԱԻ ՍԱՑՏԻՑԷ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

ՆԷՎԸ ԷՎՎԷԼ

Պահր վէ նէհր վէ կէօլ վէ տերելերէ մախսուս շիքեար (ավ)

(1339 Նօմրօլու նէ-էրմիշտիր գէլմ)

35° մադդէ։ — Էվվէլա հուդուդը մէտէնիյէտէն իսգաթ ճէղասը լա մահքիւմ օլանլարա, սանիէն սէրսերի տէնիլէն էշխասը մէճհուլէյէ, սարիսէն, 18 եաշընը իքմալ իթմէյէն սապիլերլե վէսայէթ թահթընտա պուլունանլարա, բապիէն, զապթիյէ նէզարէթի ալթընա աշընան հէր մահքիւմէ, խամիսէն, սիլահ թաշըմասը մէն օլունանլարա ավ թէզքէրէսի իթա օլունմազ։ Ավ թէզքէրէսի իսթէյէնլէտէն՝ հիւքիւմէթճէ մաարուֆ օլմայանլարա ավ թէզքէրէսի վերիլմէք մէճմուս օլան թագրմտան օլմատրգլարընա տարը քէֆալէթը գավիյէ ալընտրգտան սօնդրա իթա օլունուր։

36° մադդէ։ — Գարատա շիքեար մէվսիմինին քիչատ օլունաճաղը վէ խիթամ պուլաճաղը դէման, հէր վիլայէթտէ մէվսիմը շիքեարտէն պիր մահ մուգատտէմ իտարէ մէճլիսի գարարըլա բէսմին իլան օլունաճագ, վէ զըրաթճա վէ սարը ճիհէթլէ մէնֆաաթը թէհզագուգ իտէն թուլուրընի իթլաֆը վիլայէթճէ հէր վագթ մէն իտիլէպիլէճէք տիր։

37° մադդէ։ Պըլտրրճընի միսթէսնա օլմագ իւզրէ էօքսէ վէ աղ վէ ալաթը միւթէնէվիրա վէ վէսաիթ սարիբ իւէ քիչիւք գուշ սայտը գաթիրէն մէմնու տրը։

38° մադդէ։— Շիքեարընի մէմնու օլտուղու զէմանլարտա վէ ալէթը նարիյէ վէ մէվատտը սէմիյէ (զէհիրլի մատտէլէրլէ) լէյլէն (կէճէլէյին) սայտ իտէնլէրին ավ թիւֆէնկիյէ պէրապէր օլան ավ քէօբէրի զապթ օլունտուգտան սօնրա քէնտիլէրինտէն բուպ ալթունտան պիր ալթունա գատար ճէղաի նագտի ալընը։ Ֆագաթ հայվանաթը մուզիրրէ սայտ իտէնլէր պու հիւքմտէն մէսսէսնա տրը։

39° մադդէ։—Շէհր ու գասապաթ տէրունինտէ վէ մէսիյրլէրտէ (սէյր մահալի) վէ մէմլէքէթ պաղչէլէրինտէ սայտ ու շիքեար քիւլլէն մէմնու տրը։

40° մադդէ։—Մէվսիմը շիքեարընի խիթամընտան սօնրա շիքեար ֆիրուխթի տախի մէմնուտրը։ Մէմնուիեէթ զէմանընտա վուրուլմուշ ավ սաթան վէ իշթիրա իտէն վէ կէզտիրէն վէ նագլ իյլեէնլէրտէն 1 ալթունտան 3 ալթունա գատար ճէղաի նագտի ալընը։

41° մադդէ։ — Կէրէք շիքեարընի մէպա (իզինլի) վէ կէրէք մէմնու օլտրը զէմանլէրտէ ավճըլարտան պիրի արալան վէ գարլան վէ բօրսուգ վէ գուրտ վէ ալը վէ եապան տօմուզու վէ վիլայէթճէ սուրէթը մախսուսէտ թաեին օլունաճագ ոսիր հայվանաթը մուզիրրէյի մահվ ու թէլէֆ իտէր վէ սուրէթը մահվընը տախի իսպաթ իլլեր իսէ, շիքեար օ ավճրա թէրք օլընտրգտան սօնրա, էվվէլճէ քէնտիլէրինտէն այընմըշ օլան թէկզքէրէ խարճը տախի միւքեաֆաթէն թարգիբնա բէտտ օլունուր։

42° մադդէ։— Զիֆթիլիքեաթ վէ արազիի սաիրէ ասհապը միւթէսարրրֆ օլտրգլարը արազիտէ սայտ ու շիքեար հազգընը տիլէտիլի սուրէթտէ ախէրէ իճար իտէպիլիր։

43° մադդէ։—Խանէ վէ մէսքէնէ մութթասրլ օլարագ տուվար վէ յիթ իւէ վէ սահր սուրէթլէ արազիի միւթէճավիրէտէն թէֆրիգ իսիլմիշ օլան արազիտէ կէրէք ասհապը վէ կէրէք պունլարընի մէէղուն իլլէտիքլէրի էշխաս՝ բուխսաթ թէզքէրէսի իսթիհսալինէ հաճէթ օլմագսըզընը զէմանը մէմնուիյէթտէն մաատա հէր նէ վագթ օլուր իսէ օլսուն ավճըլրգ իթմէք սէլամհիյէթինի հաիզ տիրլեր։

44° մադդէ։—Ասհապընը մուվաֆագաթը իսթիհսալ օլընմագսըզընը ախէրին արազիսինտէ ավճըլրգ իտէնլէրտէն վէ սիւլիւն վէ քէքլիք եումուրթա վէ գօլչգալարընը ալան վէ եախօտ պօղանլարտան պիր երիմիլիք մէճիտիյէտէն պէշ մէճիտիյէ գատար ճէղաի նագտի ալընը։ Ամենէն սաիրէ ճէղաի նագտի ալընը։ Ամենէն սաիրէ ճէղաի նագտի ալընը։ Ամենէն սաիրէ

ԻԼԱՆԱԹ

Տէրսատէթմէրքէզ Իճրա տախ-ըէսինտէն կէլէն իլան

Զէքիյէ հանը-մէն էսիրճի Հաճի Ավաս աղա զիմմէթինէ պա իլամը չէրի ալաճաղը օլան մէպալիզը մայիւմէնին թէէմինը իսթիֆասը զրմնընտա, մէտեուռնը մումարիյ-հին միթէսարրըֆի օյտուղու Պէյ-օղլունտա Աղա Ճամի մահալլէսին-տէ Հալէպլի օսգաղընտա քէսին 9 նիւմէրօրու պիր պապ խանէնին թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա ֆիրուխթինէ թէ. չէպիւս օլունճաղը Տէրսատէթ մէրքէզ Իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր։

30 քեանունը սանի 97

Ռուսումաթ Լիմանէթինտէն կէլէն իլան

Մէյվէ կէօմրիւկիւ ճիվարընտա օլուպ կէօմրիւյինն մայի օլան 16 վէ 18 վէ 20 վէ 24 վէ 26 վէ 30 նու-մէրօրու 6 պապ տիւքքեան պիր սէնէ միւտտէթլէ իհալէ օլունա-ճաղընտան, իսթիճարէ թալիպ օլանլարըն իշպու կէլէճէք չէհրը շուպաթըն Հինճի բէնճէնպիհ կիւնինէ գատար կէօմրիւքը մէղ-քիւր նէգարէթինէ պիլմիւրաճաա չէրաիթինի էօյրէնիպ անա կէօրէ միւզայէտտէեէ կիրիշմէլերի լիւզու-մի իլան օլունուր։ 3—1

1 շուպաթ 97

Զապթիյէ Նէզարէթի իտարէ գօ-միսիօնընտան կէլէն իլան

Մա չէհր Էմանէթի տաիրէի Զապթիյէնին սուճուլուգ վէ դահ-վէճիլիգ վէ իւսկիւտար վէ Պէյ-օղլու բօլիս միւտիրլիքլերի տաի-րէլերինին բապուճճուլուգ վէ դահվէճիլիք վէ սայիր սաթըճ-լըգլարը իլէ, թէվգիֆլանէ պա-գալըղը վէ տաիրէի Զապթիյէնին բապուճճուլուղը բուսումաթը՝ 98 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան իթիպարէն սապրգը վէճհ իլէ պիր սէնէլիք օլարագ թալիպլերի նէ իհալէ վէ իլգամ իտիլմէք վէ չէհրը շուպաթըն 25ինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլմէք մու-ճարրեր օյտուղունտան, թալիպ օլանլարըն նիղամը տալրէսինտէ վէ միւտտէթը մէղքիւրէ զաբիքը-ն տա բազար վէ բէնճէնպիհ կիւն-լերի Զապթիյէ իտարէսի գօմիսի-օնունա միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։ 3—1

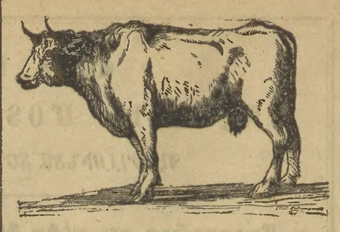

ԽԱԼԻՍ ՍԻՒՏ

Աթիտէքի չէրաիթլէ ֆիւրուխթ օլունուր։

1° Օղգասը 100 բարայա։

2° Եանընտա տաիմա պիր սիւտ տէրէճէսի պուլունտուղունտան, միւշթերիլէր մէղքիւր տէրէճէ ի-լէ սիւտիւ մուաեէնէ իտէպիլէ ճէքլեր տիր։

3° Հէր հաֆթա պաշընտա չէ-թէլելեր թէսլիմ օլունաճագ տըր։

4° Եվ ուշագլարընա հիսապ սօ-նունտա 100տէ 5 թէէտիյէ օյու-նաճագ տըր։

5° Կիւնտէ 5 օղգատան զիյա-տէ սիւտ իսթէէն խասթախա-նէլէր, կէճէլի մէքթէպլեր, գա-զինօ վէ օթելլեր վէ բասթաճը տիւքքեանլարը միսիլլիւ մահալ-լեր իլէ պրընճա բազարլըգ օյու-նուր։

Պուլունաճագ մահալլերիմ պէր վէճհը աթի զիքր ու թասատտա օ-լունուր։

Պէեօղլունտա Աղա ճամիսինտէ գահվէճի Յովհաննէս աղանըն 135 նումէրօրու գահվէսինտէ,

Պէեօղլունտա Թարլա պաշընտա Ամթար Պողոս աղանըն 40 նումէ-բօրու ամթար մաղազասընտա,

Պէեօղլունտա Հաճճօբուլ խա-նընտա Ռուբէն աղանըն 39 նու-մէրօրու տիւքքեանընտա,

Ռուս գանչէլերիասընըն արգա-սընտա Սօֆիա սօգաղընտա 9 նու-մէրօրու քեարկիր պագգալ տիւ-քքեանընտա,

Պէյօղլունտա Պալրգ Բազարըն-տա վագը Էրմէնի քիլիսէսինին արգա սօգաղընտա Բէրէսթէեի Արթին պէյին տիւքքեանընտա,

Բանկալթիտէ Բէրէսթիեի Գէ-որգ աղանըն տիւքքեանընտա։

Մանուքը Կէուլեան Մէրուն
Բանկալթիտէ Պէյլիք Ֆբրունը
տիրընտա։ 6—1

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ ՎԱՔՕՐԼԱՐԸՆԸՆ

ՎԱԳԸՐ ՀԱՐԷԲԷԹԼԷՐԻ

Իլգա 1882 Ֆեբրուար Էրբէ-բաղը էրբէ Լինդոնտէն էրիդուլեն։

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադգասան սապանլարը բէօբէյ-սէ

Սր.	Տէ.	
1	30	Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գնալը։
1	30	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա. Հէյպ. Պուրկազ, Գընալը։

Քէօբէյտէն Ադալար ճանդրնէ

Սր.	Տէ.	
9	30	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք
10	45	Գընալը, Պուր, Հէյպէլի, Պ. Ա՝

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադալարան Քէօբէյ-սէ

Սր.	Տէ.	
2		Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ա, Հէյպ, Պուրկ, Գընալը։
8	15	Գարթալ, Պ. Ա. Հէյպ. Պուրկ, Գընալը,

Քէօբէյտէն Ադալար

Սր.	Տէ.	
3	30	Գնալը, Պուր. Հէյպէլի, Պ. Ա. Գարթալ,
9	30	Գնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ա. Գարթալ, Բէնտիք։

ԴԱՏԸՐԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօբէ-էտէն	Գարբ-էտէն	Քէօբէ-էտէն	Գարբ-էտէն
Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.	Սր. Տէ.
1 30	1 30		
2 15	2 15	2	2
3	3	3	3
3 45	3 45	4	4
4 30	4 30	5	5
5 30	5 30		
9	9	6	6
10	10	9	9
10 45	10 35	10	10
11 30	11 20	11	11
12	11 45	12	11 45

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԽ ԹԱՐԻԳԻ

Իշէր ըբդնդբէրէ էտրբլարը դրբէ-օտբէ

ԵԼՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Հայտարբ Բաշտան

Սր.	Տէ.		
3	45	Գարթար իչին	(Բէնտ) 1
8	15	Գարթար իչին	(Իզմիտ) 3
11	5	Պիլա թէսատիւֆ	

Քէօբէյտէն

Սր.	Տէ.		
3	15	Գարթար իչին	(Իզմիտ) 2
7	40	Պիլա թէսատիւֆ	
10	35	Գարթար իչիւն	(Բէնտ.) 3

ՄԱԳՐԻԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻՆՏԷՆ ՄԱՍՏ

Մաբրիբէօյտէն Քէօբէյ-սէ

Սր.	Տէ.	
2		Մաքրի. Սամաթիա, Գում.

Քէօբէյտէն

Սր.	Տէ.	
11		Գում. Սամաթիա, Մաքրիքէօ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մաբրիբէօյտէն Քէօբէյ-սէ

Սր.	Տէ.	
1	45	Մաքրիքէօյ, Սամաթիա, Գում գաքու։

Քէօբէյտէն

Սր.	Տէ.	
11		Գում գաքու. Սամաթիա, Մաքրիքէօյ։

ԻԹԱՐԱԹ

Քէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլէրի այնէն պիլէէթ ալուպ պիլէէթ եէ-բինէ բարա ախպ իյլէմէլերի քիւլ-լէէն մէմուրլարը։ միւթէճասբր-էրի պէր մուճիպի թալիմաթ չէ-տիտէն մէսուլ տըր։ պինանէն ալչկ վաբօրա բարքիպ օլան դէվաթընքէօբ-բիւտէն ազիմէթլէրինտէ պիլէթլերի իսկէլէտէն վէ հկյնը ավտէթլերինտէ Գատը գարիյէսի իսկէլէսինտէն մաա-տասը վաբօրլար տէրունինտէ պիլէթ-լերինի ամալարը միւսթէրեա տըր։

Ամշամլարը քէօբրիւտէն սաաթ 10 վէ 45տէ Ամալարա վէ սաաթ 10.45 վէ 11.30 վէ 12տէ Գատրքէօյիւնէ հարաքէթ իտճէք օլան վաբօրլարա ճիւրմիւ պէօյիւք վէ եօլճուլարը իլաճ իտէր տէրէճէտ օլան եիւք վէ էշեա գապուլ օյունամայաճագ տըր։

Թէէլիքէտէն հազէր օլունմագ իչիւն տիւման օլուղը զէման հէր վաբօր պուլունտրը նօգթատէ թէվագգուֆ իտէճէկի կիպի, պօրա վէ ֆուրթու-նա միւնասիպէթի իլէ պու սէֆէրլեր իմբա օլունամայ իսէ, պու պապտէ եօլճուլարը պիր չէյ սէօյլէմէկէ հագլարը օյմայաճագ տըր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՑԵԱՆ

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸՆԱ ՏԱԻՐ

ՎԻԷՆՆԱՆԸՆ ՄԻԼԼԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Ինչպու պանգա էօմիւր սիկուրթասընտան մասատա, չօճուգլարըն պէօյիւմէսինէ գատար պիր սէրմայէ բէյատա իթմէք իւզրէ ագչէ տախի գապուլ իտէր։

Պու պանգա Ա-ուրէթ պրէնէնտ Նէլսրէրինդէն 1869 յուլէ 8 վէ Մա-ճարէսան ընճօ-ցրէ Նէլսրէրինդէն 1870 օգոստոս 27 Բուրէնէրէնէ վէ 747/640 նումէրլերէ էնէ էմրնէյա ալ էրմէկ տէր։

Մէգքիւր պանգա՝ ինսանըն էօմրիւնիւ մուայյէն լքրամիյէրլէ վէ քեաֆֆէի չէրաիթը մալիւմէ իլէ սիկուրթա իտէր։ Եանի էօմրիւնիւ սիկուրթայա գօյմագ իսթէյէն ատէմ կէրէք հէր նէ վագթ վէֆֆաթ ի-տէր իսէ, վէ կէրէք սիկուրթա միւտտէթինտէն սօնրա սաղ գալը ի-սէ, պու պանգա օ ատէմին թային իթտիկի մէգտար մէսլաղը, վէ օրթագլաղը օլան սէրմայէլերի սիկուրթա իտէր։

Մէգքիւր պանգա՝ թալպ օլունան թայմինաթը, ասլա թէնգրէ վէ թէնգրլի իթմէքտէնէ սէքիզ կիւն սօնրա թէէտիյէ իտէր, վէ ինսանլիքի բէրվէրլիք գավահտինէ թէվֆիգէն, քէնտի միւրթերլերինէ բէք միւ-սաիտ շարթլար վագ էյլեր։

Տահա զիյատէ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ այմագ իչիւն Աճէնցիա բէք չօգ լիսանտա բիսալելեր թէտարիք իթմիշ տիր։

Թէ-ուէ-ա վէ Մէ-ուէ էյ-ն գ-ուլը-ա ճէնրի
Ա. Հէֆթէր

Գալաթատա Գարաքէօյտէ պօր-սանըն գարշըսընտաքի տաիրէնին իքինճի գաթընտա 13 նումէրօրու օտատա։

Սթամպոլտա Քիւչիւք Եէնի խանտա Մ. Հէրմ. Ա. Հօլչթէյն վատէ-զի կէլմիշ օլան հէր սիկուրթա պէտէլինի ախպ ու գապուլ իթմէյէ մէմուր տըր։

ՊԷՕՑԻԻԳ ԷՃԶԱԽԱՆԷ

Ս. ՍՕՂԷՓՍԷ

Վ. ԾԱՆՆԻՒ

Ն° 1–2 ԲԷՕՐԻԻ ՊԱՇԸՆՏԱ ՍԹԱՄՊՈԼՏԱ

Մ. Վ. Ծաննի՝ 1852տէ Պէյօղլունտա քիւչատ խյլեմիյի 77 նիւմէրօ-լու էճզախանէսինի, պու քէրրէ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Մինք սօ-գաղը քէօչէ պաշըսընտա 84 նիւմէրօրու մաղազայա նագլ իթմիկինի բազպէթլու միւշթերիլերինէ խապէր վէրմէքլէ միւֆթէխիր տիր։

Բայրաթախթըմզըն էն աթիգ վէ էն մէշհուրլարընտան պուլունան պու էճզախանէ՝ կէրէք միւշթերիլերին վէ կէրէք հէքիմլերին իհթիյա-ճաթընը թէմամյյա թէսվիյէ իտէպիլէճէք տիր։

Մէգքիւր էճզախանէյի՝ Վ. Ծաննինին մախտումը մէշհուր քիմա-կեր Մ. Ժօզէֆ Ծաննի իտարէ իտէճէք տիր։

Մէկպուր էճզախանէտէ էն ալա էճզալար պուլունուպ, պու տիւ-քքեան՝ տաիրէլեր, սէֆարթլեր, մէքթէպլեր վէ ումումի խասթախա-նէլեր թարաֆընտան վագը օլան հէր նէվի սըբարըլարը գապուլ վէ վազթինտէ իճրա իտէր։

Էճզախանէի մէգքիւրտէ նօրմէճհանըն խալիս Մօրինա պալըղը ճի-եերինին էտալը պուլունտուղու կիսի, էվլորատան կէլմէ թազէ վէ միւխթէլիֆ էճզալար տախի պուլունմագտա տըր։ Պու էճզախանէտէ թահլիլաթը (անալիզ) քիմէէվկէ տախի իճրա օլունուր։

Իշպու էճզախանէ՝ հէմ մալ կէթիրիր, վէ հէմ տէ մալ կէօնտէրիր, վէ պունտան մասատա գօմիսիօնընը-գ տախի իճրա իտէր։

Բուսնուգտա շիւպէսի վար տըր։

Ֆապրիգասը Պէյօղլունտա տըր։

Ֆիյաթ զայէթ էհվէն տիր։

Ա. ԳԱԼԱՄԱԹԻ

Վէ

ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸՆԸՆ

ՊԷՕՑԻԻԳ ՏՈՒԽԱՆ ՖԱԳՐԻԳԱՍԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՆ 31ՆԱԻ ԿԻՒՆԻՒՆՏԷ ՊԷՕՑԼԸՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ

461 ՆԻՒՄԷՐՕՏԱ ՔԻՒՇԱՏ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

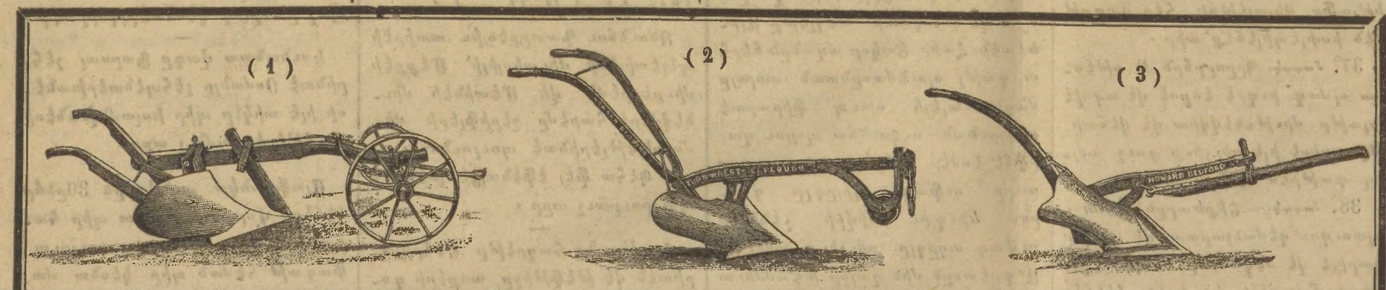

ԶԻՖԹՃԻԼԷՐԻ ՄՈՒՀԻՄՄ ԳՕԼԱՑԼԸԳ — ԱՃԷՆԹՕՄՈՒ ՏԷՐԱԼԻՑԷՏԷ ԳԱԼԱԹԱՏԱ

Յ. Մ. Յ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԷՏԷՐԼԷՐ

Պալատէ ըէսիմէրի կէօսթէրիլէն սապանլար, վէ սայիր էնէվաթը զրաիյէսի իչիւն ինկիլթերրանըն գրատթ ճէմիյէթը զրալիյէսի թարա-ֆընտան էլէլի ԱԼԹԸ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԻԻԲԵԱՖԱԹ գապանմըշ օլան Միւսիւ Հոուարտըն իճատը օլուպ, Անատօլու վէ Ռումէլի չիֆթճիլերինէ պէօյիւք գօլայլըգլար կէօսթէրմիշ տիր։

Մէգքիւր սապանլար կէրէք եուշագ վէ կէրէք սէրթ թօրագլարտա գուլլանըլպ, վէ պու սապանլարա իշլեյէն չիֆթճիներին խթիֆատ իտէճէի գօլայլըգլարը թարիֆ իլէ անլաթմագ միմքին տէյիլ։

Մէգքիւր սապանլարըն պիշիմի էսկի ուսուլէ օլան վէ ԱՐՕՐ վէ ԳՕ-ԹԱՆ տէնիլէնլերէ պէնզեր իսէ տէ, էօյլէ պիր ալա ուսուլէ իմալ ի-տիլմիշ տիր քի, իսթէնտիյի տէրինլիքտէ չիֆթ սիրիւէպիլիպ, ագ եօր-կունուգլա չօգ իշ կէօրէճէք տիր։ հասըլը պու ալէթին վասի օվալարտա տախի բէք պէօյիւք խըզմէթ իտէպիլէճէյի Անատօլու վէ Ռումէլի ահա-լիսինէ սուրէթը մախսուսէտէ իյան օլունուր։

Մէգքիւր սապանլարըն թօրրագա սարլանան ուճբարընտան եէտէքլերի տախի պուլունուր։

(1) Ն° աղբիւրը գըյէ 60 ֆի. » Օտ. Լ. էէտէյի 15 ղրշ.
(2) » » » 40 » » » » » 12 »
Սաֆիլ տէմիրտէն(3) » » » 20 » » » » » 12 »

Գաթըր վէ սայիր հայվան իլէ նագլի չօգ գօյլ տիր։

Իշպու սապանլար հագգընտա գիյատէ մալիւմաթ այմագ իսթէյէն, տօղ-բուտան տօղրույա մուամիլյհիւմ Մուրատեանի պէրատէրլերէ միւրաճա-աթ իտէպիլիրլեր։ Թաշրալարտան օլունան սըբարըշլարըն պէտէլի բէչի-նէն էօտէնտիյի հալտէ տէրհալ կէօնտէրիլիր։ Պու մաքինալարըն խայլու ըէսիմլերի տախի վար տըր քի թալիպլինէ վէրիլէճէք տիր։

ԹԱՇՐԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՎԷՐԻԼԼԷՐԻՄԻԶԻՆ ԻՍԻՄԼԷՐԻ

Թրապզոն.
Եօզկաթ.
Էնղարէ.
Զանկըրը վէ Բէսկին.
Սիվրի Հիսար.
Պէյ Պազար.
} Գէորգ աղա Թօրսլեան. Ամթարը խան Ն° 14

Պրուսա. Պողոս վէ Յակոբճան աղա Տէմիրճի
Պաֆրա. Կարապետ աղա Ամիմճեան
Սամսօն. Ն. Ճինկօզեան Մ. Տատեան վէ Գ. Միքայէլեան աղալար վէ գումճանեասը
Երզինկեան. Յակոբ աղա Շաւարշ
Պանդրմա. Յովհաննէս աղա Տէր Անտոնեան
Բէօսթէնճէ. Գարագալը պիրատէրլէր
Էրզրում. Յովհաննէս աղա Ինճիճեան
Կիւրիւն. Մանուկ աղա Յ. Բօյուճեան
Պայբուրտ. Լամբարճում աղա Գագանճեան
Թոգաթ. Անտոնիկ աղա Փիլիպոսեան
Մէրզուֆուն. Մկրտիչ աղա Ֆէնէրճեան
Խարբուրթ. Ճիվան աղա Թէրզիպաշեան
Բէօթանա. Բեահեաեան գումրանեասընտան Յակոբ աղա Սուճուեան
Ամասիա. Գրիգոր աղա Ալեքսիեան
Պալիքէսէր. Կարապետ աղա Բօստիկեան
Ափիոն Գարահիսար. Յակոբ աղա Տօնէլեան
Գայսէրիյէ. Նազարէթ աղա Մալխասեան
Զօրում. Գրիգոր աղա Զօրթեան
Ամասիա. Կարապետ աղա Կիւմիւչեան
Սունկուրլը. Ալեքսիս աղա Թալասեան
Մուսուլ. Հէվճէք Տավուտ Թէմօ վէ շիւրէքեասը
Մէրզին. » Մահմէտ Թօմա Միմարպաշը
Սղերտ. » Ճիպրայիլ Եուսուֆ Ալպոշ էֆան
Սըվազ. Պետրոս աղա Տէրպապեան Շէյխ խանընտա
Էսքիշէհիր. Խաչատուր վէ Թադէոս Մէնգիլճեան աղալար Գազազիանէ չարշըսընտա
Թէքիրտաղ. Հաճի Գրիգոր աղա Փանոսեան
Մալաթիա. Ալեքսիս աղա Եագուբեան
Զանագ գալէ. Անդրանիկ աղա Թաշճեան
Գասթամունի. Գրիգոր աղա Թագաւորեան

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա, 15 փետր.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100- 1/16
Սամ. էսհամը աչըլը	10- 9/16
» » գաբանը	11- 1/16
Իսթիգրազ 65	14
» 69	12- 1/8
» 71	65
» 72	21 3/4
» 73	11- 1/8
Սամանը պանգասը	17 1/4
Մըսըր տուլուն. մաբա հըտ	64 1/8
» իմթիյազը	87 1/4
Բուսիա իսթիգրազը	83 3/4
Գամպիո Բարիզ 8 այ վատ	

Փարիզ. 15 փետր.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր	82 32
» » 5 գրանուզ	114-50
Օսմ էսհամը աչըլը	10 85
» » գաբանը	11-05
Իսթիգրազ 65 ֆր	-
» 69	58-
» 73	56-
Մըսըր ֆոնտ. մաբա հըտ	322 50
Գրեսի Լիոնէ	742 50
Սամանը պանգասը	682 50
Բուսիի չրմէնտրֆէրի	46
Իսթալիա էսհամը	84 20
Գամպիս Լօնտրա 3 այ վատ	25 30

Վիէննա 15 փետր.

Ամսօ Փրոսի	
Բուսիէի չրմէնտրֆէրի	21 50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհմ ուսմ. տիւն ագչ գաբ.	12-21
Գու սապահ աչըլը	12-24
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % Ֆ.	66 50
» 65 » 6 % Ֆ.	66 50
» 69 (Բէնտ) 6	60-
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	21 25
» 73 6 % Ֆ.	57
Բուսիի չրմէնտրֆէր 3	48 50
Ագռէ Ֆարիզ	09
Ռէբոր	Ղրշ 20-
Հէվալէսիզ	» 5-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	7-
Սամսոլ պանգասը	9-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5 12
Փրամվա	3 55

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան	Ղշ.	Փ.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարիզը	107 35
Մէթալիք »	204 50
Գէշլիք »	209-
Ալթըլըգ »	127-
Պագըր »	615
Գայմէ	905
Ինկիլիզ լիրասը	110 28
Ֆրանսզգ ալթ. Ն.	88- 8
Ֆօ	90-08
Գրիմից ալթունու	51 20
Գարպոն գայմէսի	8 77